

श्रीमूकपञ्चशती

{॥ श्रीमूकपञ्चशती ॥}

{माता मरुतश्यामा मातङ्गी मद्दशादिनी ॥}

{कुर्यात् कटाक्षं कल्याणी कम्भवनवासिनी ॥}

{॥ श्रीः ॥}

{॥ श्रीचन्द्रमौलीश्वराय नमः ॥}

{॥ श्रीकारणपरचिद्रूपायै नमः ॥}

{श्रीमूकमहाकविप्रणीता}

{॥ श्रीः ॥}

{॥ श्रीमूकपञ्चशती ॥}

{श्रीकामाक्षीपरदेवतायाः पादारविन्दयोः}

{भक्तिभरेण समर्पितम् ॥}

आर्यामेव विभावयन्मनसि यः पादारविन्दं पुरः

पश्यन्नारभते स्तुतिं स नियतं लब्ध्वा कटाक्षच्छविम् ॥

कामाक्ष्या मृदुलस्मितांशुलहरीज्योत्स्नावयस्यान्विता-

मारोहत्यपवर्गसौधवल्लभीमानन्दवीचीमयीम् ॥

[मन्दस्मित १०१]

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकार्यवर्य श्रीकामकोटिपीठाधीश्वर-

जगद्गुरु श्रीमत् चन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वती श्रीपादानां

श्रीमुनेन समह्लासिता

{॥ श्रीः ॥}

{॥ श्रीचन्द्रमौलीश्वर ॥}

{मुद्रा}

स्वस्ति श्रीमदभिलभूमण्डलालंकार-त्रयसिंशत्कोटि-
देवतासेवित श्रीकामाक्षीदेवीसनाथ-श्रीमदेषामनाथ-
श्रीमहादेवीसनाथ-श्रीहस्तिनिरिनाथ-साक्षात्कारपरम-
अधिष्ठानसत्यप्रतनामाङ्कित-काञ्चीदिव्यक्षेत्रे शारदा-
मठसुरिस्थितानाम्, अतुलितसुधारसमाधुर्यकमलासनकामिनी-
धम्मिल्ल सम्कुल्लमटिलकामालिकानिष्यन्मकरन्दञ्जरी-
सौवस्तिक्वाडिनगुम्भविजृम्भणानन्दतुन्दिलितमणीषि-
मण्डलानाम्, अनवरताद्धैतविद्याविनोदरसिकानाम्,
निरन्तरालंकृतीकृतशान्तिद्वान्तिभूमाम्, सकलभुवन-
यज्ञप्रतिष्ठापक श्रीयज्ञप्रतिष्ठाविष्यातयशोऽलंकृतानाम्,
निभिलपाषण्डषण्डकण्टकोद्धाटनेन विशद्वीकृतवेदवेदान्त-
मार्गषण्मत्प्रतिष्ठापकार्याणाम्, श्रीमत्परमहंसपरिव्राजक-
आचार्यवर्य-श्रीजगद्गुरु श्रीमच्छंकरभगवत्पादचार्याणाम्
अधिष्ठाने सिंहासनाभिषिक्त श्रीमन्महादेवेन्द्रसरस्वती-
संयमीन्द्राणाम्, अन्तेवासिवर्य श्रीमय्यन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वती
श्रीपादैः ॥

{कियते नारायणस्मृतिः}

तत्रभवान् मूक षति सुप्रसिद्धः महाकविशिरोमणिः

श्रीकामाक्षीदेवीकरुणाकटाक्षतरङ्गितपुण्यकवितारसपूरः

'मूकपञ्चशती' षति कर्तुर्नाम्ना प्रसिद्धमिमं लोकोत्तरं

ग्रन्थं प्रणीय भूमण्डलेऽनुत्तमं पुण्ययशोविशेषं शाश्वतीं

परानन्दानुभूतिं च लब्धवानिति सुविदितमेव ॥ स्तोत्ररत्ने

चास्मिन् काञ्चीमध्यगत कामकोटिपीठाधिष्ठात्रीम्
 ठन्दुमौलेरैश्वर्यरूपां श्रीकामाक्षीं परदेवताम्,
 आरुढयौवनाटोपा, तरुणिमसर्वस्वं, नित्यतरुणी,
 लावण्यामृततरङ्गमाला, विभ्रमसमवायसारसन्नाहा,
 शृङ्गाराद्वैततन्त्रसिद्धान्तं, मीनध्वजतन्त्रपरमतात्पर्यं,
 कन्दर्पसूतिकापाङ्गी, मनसिजसाम्राज्यगर्वबीजं,
 पुष्पायुधवीर्यसरसपरिपाटी, मधनागमसमयदीक्षित-
 कटाक्षा, कुसुमशरगर्वसम्पत्कोशगृहम्, अनङ्गभ्रतत्त्व-
 बोधसिरा, पञ्चशरशास्त्रबोधनपरमाचार्यदृष्टिपाता
 ठत्याद्विज्ञेया वर्णयन् पुनः लावण्यामृतपरकाष्ठाभूतां
 तामेव परदेवतां, कारणपरचिद्रूपा, कैवल्यानन्दकन्दः,
 आम्नायरहस्यम्, उपनिषदरविन्दकुलरमधुधारा,
 वाऽमनोऽतीता, आनन्दाद्वैतकन्दली, मुक्तिबीजम्,
 आगमसल्लापसारयाथार्थं, बोधामृतवीथी, अमिद्धकृतिः,
 अकाम्यप्रकृतिः, निगमवचसिसिद्धान्तः, गुरुमूर्तिः, ठत्येवं-
 ज्ञेया साक्षत्कुर्वन् यौवनशृङ्गाराद्विषयरसानुभव-
 सामग्रीं ज्ञानवैराग्याद्विभ्रानन्दानुभवसामग्रीत्वेन
 सम्पाद्यन् -

"शिव शिव पश्यन्ति समं श्रीकामाक्षीकटाक्षिताः पुरुषाः ॥
 विपिनं भवनममित्रं मित्रं लोचं च युवतिभिर्भोजम् ॥"

ठति परदेवतानुग्रहकलीभूतां परवैराग्यकाष्ठां प्रकटयति ॥

[आर्या ४८]

पद्मपञ्चशतकात्मकेऽत्र ग्रन्थे शतकानां या आनुपूर्वी
 तस्यामयं विशेषो दृश्यते ॥ यथा कश्चन शिशुः चक्षुरादि

ईन्द्रियप्रागल्भ्याविर्भावात्पूर्वं मनोवृत्तिमात्रेण कलयति
स्वेप्सितम् ; अवेमार्याशतके भक्तशिरोः मनः प्रवृत्तिम्
अम्बिकायाः स्वइपानुसन्धानपटीयसीं सम्पाद्यति
कविपुङ्गवः ; अयमाशयः -

"अन्तरपि अहिरपि त्वं ञन्तुततेरन्तकान्तकृदहन्ते ॥
चिन्तितसन्तानवतां सन्ततमपि तन्तनीषि महिमानम् ॥"

ईति श्लोकेन सूचितः ॥ [आर्या ६८]

द्वितीयशतके तावत् यथा किञ्चित्प्रवृद्धग्रहणशक्तिः
आलकः आन्तिके विद्यमानस्य वस्तुनः दर्शन-
स्पर्शनादिभिः आह्लादमधिगच्छति तद्वत् भक्तआलकः
अत्यन्तमधोभागे विद्यमानस्य स्वस्यान्तिकत्वेनैव
ञगन्मातुः निरन्तरध्यानइलीभूत पादारविन्द दर्शन-
आनन्दमनुभवतीत्ययमाशयः -

"भरालीनां यानाभ्यसनकलनामूलगुरवे
हरिद्राणां त्राणव्यतिकरसुरोद्यानतरवे ॥
तमस्काण्डप्रौढिप्रकटनतिरस्कारपटवे
ञनोऽयं कामाक्ष्याश्चरणनलिनाय स्पृहयते ॥"

ईति श्लोकेन सूचितः ॥ [पादारविन्द ३]

यथा मनसः ज्ञानेन्द्रियाणां च स्फूर्त्यनन्तरमेव
वाक्प्रसरति, तथैव आर्यापादारविन्दशतकयोरनन्तरं
स्वप्रेमास्पदं वस्तु निर्गलं स्तोतुमारभते -

"पाण्डित्यं परमेश्वरि स्तुतिविधौ नैवाश्रयन्ते गिरं
वैरिञ्चान्यपि गुम्फनानि विगलद्धर्वाणि शर्वाणि ते ॥
स्तोतुं त्वां परिकुल्लनीलनलिनश्यामाक्षि कामाक्षि मां
वाद्यालीकुरुते तथापि नितरं त्वत्पादसेवाधरः ॥"

धृतादिना स्तुतिशतकेन ॥ [स्तुति १]

लौकिकाविद्यादिषु कुशलः कश्चन यथा लौकिकसम्पदः
प्राप्तुर्भङ्गो भवति तद्वत् पूर्वकृतस्तुतिफलत्वेन भक्तः
अम्बिकायाः कटाक्षविशेषमधिगम्य परसंविदनुभूत्य-
उचिततेजःपुष्ट्यादिपात्रं भवतीत्ययमाशयः-
"अस्तं क्षणान्नयतु मे परितापसूर्य-
मानन्द्यन्द्रमसमानयतां प्रकाशम् ॥
कालान्धकारसुषमां कलयन् द्विगन्ते
कामाक्षि कोमलकटाक्षनिशागमस्ते ॥"

धृत्यादिभिर्वर्णनैः कटाक्षशतके सूचितः ॥ [कटाक्ष ५]

यथा लौकिकसम्पत्सम्पूर्णाः कश्चन समग्रयौवनः
लौकिकशृङ्गारसुभानुभववाय पात्रं भवति, तद्वत्
देव्याः परमानुग्रहपात्रीभूतः तदीयमन्दस्मित-
चन्द्रिकासनाथः आनन्द्यन्द्रं धृत्वा अलौकिक-
निरतिशयानन्दानुभवात्मकः प्रकाशत धृति
अभूमेव भावप्रणालिकां महाकविः स्वयमेव
पञ्चशतीपुर्तिम्पद्येन आविष्यकरोति ॥ यथा -
"आर्यामेव विभावयन्मनसि यः पादरविन्दं पुरः

पश्यन्नारभते स्तुतिं स नियतं लब्ध्वा कटाक्षच्छविम् ॥
कामाक्ष्या मृदुलस्मितांशुलहरीज्योत्स्नावयस्यान्विता-
मारोहत्यपवर्गसौधवलम्बीमानन्दवीचीमयीम् ॥"

ॐति ॥ [मन्दस्मित १०१]

अस्या लोकोत्तरायाः स्तुतेः पठनमात्रेण तत्क्षणे
महाकविनाऽमुना अन्ततः परदेवतयैव वा
अैकात्म्यमनुभवतीव साधकः ॥
तद्विदं ग्रन्थरत्नं द्राविडभाषामयार्थानुवाद-
सहितमचिरादेव महता परिश्रमेण भक्तिभरेण
मुद्राप्य श्री कामाक्षी देवी कुम्भाभिषेक शुभ-
मुहूर्त अेव उपहारीकृतवते, मुद्रापराद्धिविषये परमं
साहाय्यमाचरितवद्भ्यः, तद्ग्रन्थपठित्भ्यश्च
भक्तपुङ्गवेभ्यः श्रीकामाक्षीकटाक्षाः समुल्ल-
सन्वित्याशास्महे ॥

{ ॐति नारायणस्मृतिः }

{ ॐ आर्याशतकम् }

कारणपरचिद्रूपा काञ्चीपुरसीम्नि कामपीठगता ॥
काचन विहरति करुणा काश्मीरस्तम्भककोमलाङ्गलता ॥ १ ॥

कंचन काञ्चीनिलयं करधृतकोट्टण्डभाणसृष्टिपाशम् ॥
कठिनस्तनभरनम्रं कैवल्यानन्दकन्दमवलम्बे ॥ २ ॥

चिन्तितङ्गलपरिपोषणचिन्तामणिरिव काञ्चिनिलया मे ॥
चिरतरसुचरितसुलभा चित्तं शिशिरयतु चित्सुभाधारा ॥ ३ ॥

कुटिलकथं कठिनकुचं कुन्दरिमतकान्ति कुङ्कुमच्छायम् ॥
कुरुते विहृतिं काञ्च्यां कुलपर्वतसार्वभौमसर्वस्वम् ॥ ४ ॥

पञ्चशरशास्त्रभोधनपरमाचार्येण दृष्टिपातेन ॥
काञ्चीसीमि कुमारी काचन मोहयति कामवेतारम् ॥ ५ ॥

परया काञ्चीपुरया पर्वतपर्यायपीनकुचभरया ॥
परतन्त्रा वयमनया पङ्कजसद्मस्यारिलोचनया ॥ ६ ॥

अैश्वर्यमिन्दुमौलेरैकात्म्यप्रकृति काञ्चिमध्यगतम् ॥
अैन्दवकिशोरशेखरभैरवपर्य चकारित निगमानाम् ॥ ७ ॥

श्रितकम्पसीमानं शिथिलितपरमशिवधैर्यमहिमानम् ॥
कलये पटलिमानं कंचन काञ्चुकितभुवनभूमानम् ॥ ८ ॥

आदृतकाञ्चीनिलयमाधामाङ्गयौवनाटोपाम् ॥
आगमवतंसकलिकामानन्दद्वैतकन्दलीं वन्दे ॥ ९ ॥

तुङ्गाभिरामकुचभरशृङ्गारितमाश्रयामि काञ्चिगतम् ॥
गङ्गाधरपरतन्त्रं शृङ्गाराद्वैततन्त्रसिद्धान्तम् ॥ १० ॥

काञ्चीरत्नविभूषां कामपि कन्दर्पसूतिकापाङ्गीम् ॥

परमां कलामुपासे परशिववामाङ्गुपीठिकासीनाम् ॥ ११ ॥

कम्पातीचराणां करुणाकोरकितदृष्टिपातानाम् ॥

केलीवनं मनो मे केषांचिद्भवतु चिद्विलासानाम् ॥ १२ ॥

आम्रतरुमूलवसतेराद्धिमपुरुषस्य नयनपीयूषम् ॥

आरब्धयौवनोत्सवमाम्नायरहस्यमन्तरवलम्बे ॥ १३ ॥

अधिकाञ्चि परमयोगिभिराद्धिमपरपीठसीम्नि दृश्येन ॥

अनुबद्धं मम मानसमरुणिमसर्वस्वसम्प्रदायेन ॥ १४ ॥

अङ्कितशंकरदेहामङ्कुरितोरोवकङ्कुराश्लेषैः ॥

अधिकाञ्चि नित्यतरुणीमद्राक्षं काञ्चिद्वृतां बालाम् ॥ १५ ॥

मधुरधनुषा महीधरवृषा नन्दामि सुरभिजाणवृषा ॥

चिद्रपुषा काञ्चिपुरे केलिवृषा बन्धुञ्जवकान्तिमुषा ॥ १६ ॥

मधुरस्मितेन रमते मांसलङ्कृतारमन्दगमनेन ॥

मध्येकाञ्चि मनो मे मनसिजसाम्राज्यगर्वबीजेन ॥ १७ ॥

धरणिमयीं तरणिमयीं पवनमयीं गगनदहनलोतृमयीम् ॥

अम्बुमयीमिन्दुमयीमम्बामनुकम्पमाद्धिमाभीक्षे ॥ १८ ॥

लीनस्थिति मुनिहृदये ध्यानस्तिमितं तपस्यदुपकम्पम् ॥

पीनस्तनभरमीडे भीनध्वजतन्त्रपरमतात्पर्यम् ॥ १९ ॥

श्वेता मन्थरहसिते शाता मध्ये य वाऽभनोऽतीता ॥
शीता लोचनपाते स्त्रीता कुचसीमि शाश्वती माता ॥ २० ॥

पुरतः कदा न करवै पुरवैरिविमर्दपुलकिताङ्गलताम् ॥
पुनतीं काञ्चीदेशं पुष्पायुधवीर्यसरसपरिपाटीम् ॥ २१ ॥

पुण्या काऽपि पुरन्ध्री पुङ्गितकन्दर्पसम्पदा वपुषा ॥
पुलिनचरी कम्पायाः पुरमथनं पुलकनियुलितं कुरुते ॥ २२ ॥

तनिमाद्वैतवलग्रं तरुणारुणसम्प्रदायतनुलेभम् ॥
तटसीमनि कम्पायास्तरुणिमसर्वस्वमाद्यमद्राक्षम् ॥ २३ ॥

पौष्टिककर्मविपाकं पौष्पशरं सविधसीमि कम्पायाः ॥
अद्राक्षमात्तयौवनमभ्युद्यं कञ्चिद्धर्षशशिमौलैः ॥ २४ ॥

संश्रितकाञ्चीदेशे सरसिजद्वैर्भाग्यजगद्भुतंसे ॥
संविन्मये विलीये सारस्वतपुरुषकारसाम्राज्ये ॥ २५ ॥

मोदितमधुकरविशिभं स्वादिमसमुद्गायसारकोट्टण्डम् ॥
आदृतकाञ्चीभेलनमादिममारुण्यभेदमाकलये ॥ २६ ॥

उररीकृतकाञ्चिपुरीमुपनिषदरविन्दकुहरमधुधाराम् ॥
उन्नमस्तनकलशीमुत्सवलहरीमुपास्महे शम्भोः ॥ २७ ॥

ओणशिशुद्धीर्घलोचनभेनःपरिपन्थि सन्ततं भजताम् ॥

अेकाभ्रनाथञ्जवितमेवम्पद्दूरमेकमवलम्बे ॥ २८ ॥

स्मयमानमुभं काञ्चीभयमानं कमपि देवताभेदम् ॥
दयमानं वीक्ष्य मुहुर्वयमानन्दामृताम्बुधौ मग्नाः ॥ २९ ॥

कुतुक्युषि काञ्चिदेशे कुमुदतपोराशिपाकशोभरिते ॥
कुरुते मनोविहारं कुलगिरिपरिभृदकुलैकमणिद्वीपे ॥ ३० ॥

वीक्षेमहि काञ्चिपुरे विपुलस्तनकलशगरिमपरवशितम् ॥
विद्रुमसह्यरदेहं विभ्रमसमवायसारसन्नाहम् ॥ ३१ ॥

कुरुविन्दगोत्रगात्रं कुलयरं कमपि नौमि कम्पायाः ॥
कूलंकषकुयकुम्भं कुसुमायुधवीर्यसारसंरम्भम् ॥ ३२ ॥

कुडूमलितकुयकिशोरैः कुर्वाणैः काञ्चिदेशसौहादम् ॥
कुङ्कुमशोणैर्नितितं कुशलपथं शम्भुसुकृतसम्भारैः ॥ ३३ ॥

अङ्कितकयेन केनचिदन्धंकरणौषधेन कमलानाम् ॥
अन्तःपुरेण शम्भोरलंक्रिया काऽपि कल्प्यते काञ्च्याम् ॥ ३४ ॥

उरीकरोमि सन्ततमूष्मलझालेन ललितं पुंसा ॥
उपकम्पमुचितभेलनमुर्वीधरवंशसम्पद्गुन्मेषम् ॥ ३५ ॥

अङ्कुरितस्तनकोरकमञ्जुलंकारमेकयूतपतेः ॥
आलोक्येमहि कोमलमागमसंलापसारयाथार्थम् ॥ ३६ ॥

पुञ्जितकरुणामुद्ञ्जितशिञ्जितमण्डिकाञ्जि किमपि काञ्जिपुरे ॥
मञ्जरितमृदुलहासं पिञ्जरतनुरुचि पिनाकिमूलधनम् ॥ ३७ ॥

लोलहृद्योऽस्ति शम्भोर्लोचनयुगलेन लेख्यमानायाम् ॥
ललितपरमशिवायां लावण्यामृततरङ्गमालायाम् ॥ ३८ ॥

मधुकरसहयरचिकुसैर्मदनागमसमयदीक्षितकटाक्षैः ॥
मण्डितकम्पातीरैर्मङ्गलकन्दैर्ममास्तु साङ्ग्यम् ॥ ३९ ॥

वदनारविन्दवक्षोवामाङ्कतटीवशंवद्दीप्तता ॥
पूरुषत्रितये त्रेधा पुरन्धिर्ज्ञपा त्वमेव कामाक्षि ॥ ४० ॥

बाधाकरीं भवाब्धेरधाराद्यम्बुजेषु विचरन्तीम् ॥
आधारीकृतकाञ्ची बोधामृतवीथिमेव विमृशामः ॥ ४१ ॥

कलयाम्यन्तः शशधरकलयाऽङ्कितमौलिममलचिद्भलयाम् ॥
अलयामागमपीठीनिलयां वलयाङ्कुसुन्दरीमम्बाम् ॥ ४२ ॥

शर्वाद्विपरमसाधकगुर्वानीताय कामपीठजुषे ॥
सर्वाकृतये शोणिमर्वायास्मै समर्प्यते हृद्यम् ॥ ४३ ॥

समया सान्ध्यमयूषैः समया बुद्धया सदैव शीलितया ॥
उमया काञ्चीरतया न मया लभ्यते किं नु तादात्म्यम् ॥ ४४ ॥

वन्तोस्तव पदपूजनसन्तोषतरङ्गितस्य कामाक्षि ॥

वन्धो यदि भवति पुनः सिन्धोरम्भस्सु भम्भमीति शिला ॥ ४५ ॥

कुण्डलि कुमारि कुटिले चण्डि चराचरसवित्रि चामुण्डे ॥
गुणिनि गुहारिणि गुह्ये गुरुमूर्ते त्वां नमामि कामाक्षि ॥ ४६ ॥

अभिद्यङ्गतिर्भिद्यङ्गतिरचिद्यङ्गतिरपि चिद्यङ्गतिर्मातः ॥
अनहन्ता त्वमहन्ता भ्रमयसि कामाक्षि शाश्वती विश्वम् ॥ ४७ ॥

शिव शिव पश्यन्ति समं श्रीकामाक्षीकटाक्षिताः पुरुषाः ॥
विपिनं भवनममित्रं मित्रं लोष्टं च युवतिभिम्बोष्ठम् ॥ ४८ ॥

कामपरिपन्थिकामिनि कामेश्वरि कामपीठमध्यगते ॥
कामदुघा भव कमले कामकले कामकोटि कामाक्षि ॥ ४९ ॥

मध्येहृद्यं मध्येनिटिलं मध्येशिरोऽपि वास्तव्याम् ॥
चाण्डकरशककार्मुक्यन्द्रसमात्मां नमामि कामाक्षीम् ॥ ५० ॥

अधिकाञ्चि केलिलोलैरभिलागमयन्त्रतन्त्रमयैः ॥
अतिशीतं मम मानसमसमशरद्रोहिञ्चवनोपायैः ॥ ५१ ॥

नन्दति मम हृदि काचन मन्दिरयन्ता निरन्तरं काञ्चीम् ॥
ठन्दुरविमण्डलकुया बिन्दुवियन्नादपरिणता तरुणी ॥ ५२ ॥

शम्पालतासवर्णा सम्पाद्यितुं भवभवरचिकित्साम् ॥
लिम्पामि मनसि किञ्चन कम्पातटरोहि सिद्धभैषज्यम् ॥ ५३ ॥

अनुमितकुचकाठिन्यामधिवक्षःपीठमङ्गलम्परिपोः ॥

आनन्दं लभे तामानङ्गलतत्वबोधसिराम् ॥ ५४ ॥

अक्षिषि पाशाङ्कुशधरहस्तान्तं विस्मयार्हवृत्तान्तम् ॥

अधिकाञ्चि निगमवाचां सिद्धान्तं शूलपाणिशुद्धान्तम् ॥ ५५ ॥

आहितविलासभङ्गीमाभ्रस्तम्भशिल्पकल्पनया ॥

आश्रितकाञ्चीमतुलामाघां विस्फूर्तिमाद्रिये विद्याम् ॥ ५६ ॥

मूकोऽपि षट्पलद्गुर्गतिशोकोऽपि स्मरति यः क्षणं भवतीम् ॥

अको भवति स षन्तुर्लोकोत्तरकीर्तिरेव कामाक्षि ॥ ५७ ॥

पञ्चदशवर्णरूपं कंचन काञ्चीविहारधौरेयम् ॥

पञ्चशरीयं शम्भोर्वचनवैदग्ध्यमूलमवलम्बे ॥ ५८ ॥

परिणतिमतीं चतुर्धा पदवीं सुधियां समेत्य सौषुम्नीम् ॥

पञ्चाशद्वर्णकल्पितमदशिल्प्यां त्वां नमामि कामाक्षि ॥ ५९ ॥

आदिक्रमम गुरुराडादिक्शान्ताक्षरात्मिकां विद्याम् ॥

स्वादिष्ठ्यापद्वर्णं नेदिष्ठामेव कामपीठगताम् ॥ ६० ॥

तुष्यामि हर्षितस्मरशासनया काञ्चिपुरकृतासनया ॥

स्वासनया सकलजगद्वासनया कलितशम्भरासनया ॥ ६१ ॥

प्रेमवती कम्पायां स्थेमवती यतिमनस्सु भूमवती ॥

सामवती नित्यगिरा सोमवती शिरसि भाति हैमवती ॥ ५२ ॥

कौतुकिना कम्पायां कौसुमयापेन कीलितेनान्तः ॥
कुलदैवतेन महता कुङ्कुममुद्रां धुनोतु नःप्रतिभा ॥ ५३ ॥

यूना केनापि मिलदेषा स्वाहासहायतिलकेन ॥
सहकारमूलदेशे संविद्रूपा कुटुम्बिनी रमते ॥ ५४ ॥

कुसुमशरगर्वसम्पत्कोशगृहं भाति काञ्चिद्देशगतम् ॥
स्थापितमस्मिन्कथमपि गोपितमन्तर्मया मनोरत्नम् ॥ ५५ ॥

दग्धषडध्वारण्यं द्रवदलितकुसुम्भसम्भृताण्यम् ॥
कलये नवतारुण्यं कम्पातटसीम्नि किमपि कारुण्यम् ॥ ५६ ॥

अधिकाञ्चि वर्धमानामतुलां करवाणि पारणामक्षणेः ॥
आनन्दपाकभेदमरुणिमपरिणामगर्वपल्लविताम् ॥ ५७ ॥

आणसृणिपाशकार्मुकपाणिममुं कमपि कामपीठगतम् ॥
अणधरकोणचूडं शोणिमपरिपाकभेदमाकलये ॥ ५८ ॥

किं वा इलति ममान्यौर्भिम्बाधरयुम्बिमन्दिनासमुष्ठी ॥
सम्बाधकरी तमसामम्बा जगति मनसि कामाक्षी ॥ ५९ ॥

मञ्चे सदाशिवमये परिशिवमयललितपौष्पपर्यङ्के ॥
अधियङ्गमध्यमास्ते कामाक्षी नाम किमपि मम भाग्यम् ॥ ६० ॥

रक्ष्योऽस्मि कामपीठीलासिकया घनकृपाम्बुराशिकया ॥
श्रुतियुवतिक्रुन्तलीमणिमालिकया तुहिनशैलबालिकया ॥ ७१ ॥

लीये पुरहरणये माये तव तरुणपल्लवच्छाये ॥
चरणे चन्द्राभरणे काञ्चीशरणे नतार्तिसंहरणे ॥ ७२ ॥

मूर्तिमति मुक्तिबीजे मूर्ध्नि स्तब्धितयकोरसाम्राज्ये ॥
मोदितकम्पाकूले मुहुर्मुहुर्मनसि मुमुक्षिषाऽस्माकम् ॥ ७३ ॥

वेदमयीं नादमयीं बिन्दुमयीं परपद्मेद्यद्विन्दुमयीम् ॥
मन्त्रमयीं तन्त्रमयीं प्रकृतिमयीं नौमि विश्वविकृतिमयीम् ॥ ७४ ॥

पुरमथनपुण्यकोटी पुञ्जितकविलोकसूक्तिरसधाटी ॥
मनसि मम कामकोटी विहरतु करुणाविपाकपरिपाटी ॥ ७५ ॥

कुटिलं चटुलं पृथुलं मृदुलं क्यनयनजघनचरणेषु ॥
अवलोकितमवलम्बितमधिकम्पातटममेयमस्माभिः ॥ ७६ ॥

प्रत्यऽमुष्या दृष्टया प्रसाददीपाङ्कुरेण कामाक्ष्याः ॥
पश्यामि निस्तुलमहो पचेतिमं कमपि परशिवोऽलासम् ॥ ७७ ॥

विद्ये विधातृविषये कात्यायनि कालि कामकोटिकले ॥
भारति भैरवि भद्रे शाकिनि शाम्भवि शिवे स्तुवे भवतीम् ॥ ७८ ॥

मालिनि महेशयालिनि काञ्चीभेलिनि विपक्षकालिनि ते ॥

शूलिनि विद्रुमशालिनि सुरजनपालिनि कपालिनि नमोऽस्तु ॥ ७६ ॥

देशिक षति किं शंके तत्तादृक्त्व नु तरुणिमोन्मेषः ॥

कामाक्षि शूलपाशोः कामागमसमयदीक्षायाम् ॥ ८० ॥

वेतण्डकुम्भसम्भरवैतण्डिककुचभरार्तमध्याय ॥

कुङ्कुमरुचे नमस्यां शंकरनयनामृताय रययामः ॥ ८१ ॥

अधिकाञ्चित्तमण्डिकाञ्चनकाञ्चीमधिकाञ्चि कञ्चिद्व्राक्षम् ॥

अवनतजनानुकम्पामनुकम्पाङ्गुलमस्मदनुङ्गुलाम् ॥ ८२ ॥

परिचितकम्पातीरं पर्वतराजन्यसुकृतसन्नाहम् ॥

परगुरुकृपया वीक्षे परमशिवोत्सङ्गमङ्गलाभरणम् ॥ ८३ ॥

दग्धमदनस्य शम्भोः प्रथीयसीं ब्रह्मचर्यवैदग्धीम् ॥

तव देवि तरुणिमश्रीयतुरिमपाशो न चक्षमे मातः ॥ ८४ ॥

मङ्गलतमालपत्रा वसनितपत्रा करादृतभानित्रा ॥

विहरति पुलिन्दयोषा गुञ्जाम्भूषा इण्डीन्द्रकृतवेषा ॥ ८५ ॥

अङ्गे शुक्तिनी गीते कौतुकिनी परिसरे च गायकिनी ॥

जयसि सविधेऽम्भ भैरवमण्डलिनी श्रवसि शङ्खकुण्डलिनी ॥ ८६ ॥

प्रणतजनतापवर्गा कृतबहुसर्गा ससिंहसंसर्गा ॥

कामाक्षि मुदितभर्गा हतरिपुवर्गा त्वमेव सा दुर्गा ॥ ८७ ॥

श्रवणायलक्ष्मणा समरोदण्डा धुतासुरशिखाण्डा ॥
देवि कलितात्रिषण्डा धृतनरमुण्डा त्वमेव यामुण्डा ॥ ८८ ॥

उर्वीधरेन्द्रकन्ये हवींभरितेन भक्तपूरेण ॥
गुर्वीमर्कियनार्ति भवींकुरुषे त्वमेव कामाक्षि ॥ ८९ ॥

ताडितरिपुपरिपीडनभयहरण निपुणहलमुसला ॥
कोडपतिभीषणमुभी क्रीडसि जगति त्वमेव कामाक्षि ॥ ९० ॥

स्मरमथनवरणालोला मन्मथहेलाविलासमण्डिशाला ॥
कनकरुचिचौर्यशीला त्वमम्भ जाला कराब्जधृतमाला ॥ ९१ ॥

विमलपटी कमलकुटी पुस्तकरुद्राक्षशस्तहस्तपुटी ॥
कामाक्षि पद्मलाक्षी कलितविपञ्ची विभासि वैरिञ्ची ॥ ९२ ॥

कुङ्कुमरुचिपिङ्गमसृक्पङ्किलमुण्डालिमण्डितं मातः ॥
श्रीकामाक्षि तदीयसङ्गमकलामन्दीभवत्कौतुकः
जयति तव श्रुधेयं जपपटपुस्तकवराभयकराब्जम् ॥ ९३ ॥

कनकमण्डिकलितभूषां कालायसकलहशीलकान्तिकलाम् ॥
कामाक्षि शीलये त्वां कपालशूलाभिरामकरकलाम् ॥ ९४ ॥

लोहितिमपुञ्जमध्ये मोहितभुवने मुद्ग निरीक्षन्ते ॥
वदनं तव कुवयुगलं काञ्चीसीमां च केडपि कामाक्षि ॥ ९५ ॥

१लधिद्विगुणितकुतभहृदिशादिनेश्वरकलाश्रिनेयदलैः ॥
नलिनैर्महेशि गच्छसि सर्वोत्तरकरकमलदलममलम् ॥ ८५ ॥

सत्कृतदेशिक्यरणाः सजीवनिर्जीवयोगनिश्रेण्या ॥
अपवर्गसौधवलभीमारोहन्त्यम्भ केऽपि तव कृपया ॥ ८७ ॥

अन्तरपि बहिरपि त्वं जन्तुततेरन्तकान्तकृदहन्ते ॥
चिन्तितसन्तानवतां सन्ततमपि तन्तनीषि महिमानम् ॥ ८८ ॥

कलमञ्जुलवागनुमितगलपञ्चरगतशुकग्रहौत्कण्ठ्यात् ॥
अम्भ रदनाम्भरं ते बिम्बङ्गलं शम्भरारिणा न्यस्तम् ॥ ८९ ॥

१य १य १गदम्भ शिवे १य १य कामाक्षि १य १याद्रिसुते ॥
१य १य महेशदयिते १य १य चिद्रगनकौमुदीधारे ॥ १०० ॥

आर्याशतकं भक्त्या पठतामार्याकटाक्षेण ॥
निस्सरति वदनकमलाद्वाणी पीयूषधोरणी द्विधा ॥ १०१ ॥

{आर्याशतकं सम्पूर्णम् }

{॥ पादरविन्दशतकम् ॥}

महिम्नः पन्थानं मदनपरिपन्थिप्रणयिनि
प्रभुर्निर्णेतुं ते भवति यतमानोऽपि क्तमः ॥

तथापि श्रीकाञ्चीविहतिरसिके कोऽपि मनसो
विपाकस्त्वत्पादस्तुतिविधिषु जल्पाक्यति माम् ॥ १ ॥

गलग्राही पौरन्दरपुरवनीपल्लवरुथां
धृतपाथम्यानामरुणमहसामादिमगुरुः ॥
समिन्धे बन्धूकस्तभकसहयुध्वा द्विशि द्विशि
प्रसर्पन्कामाक्ष्याश्चरणकिरणानामरुणिमा ॥ २ ॥

मरालीनां यानाभ्यसनकलनामूलगुरवे
द्विरद्राणां त्राणव्यतिकरसुरोद्यानतरवे ॥
तमस्काण्डप्रौढिप्रकटनतिरस्कारपटवे
जनोऽयं कामाक्ष्याश्चरणललिनाय स्पृहयते ॥ ३ ॥

वहन्ती सैन्दूरीं सरणिमवनमामरपुण्ड्र-
पुरन्द्रीसीमन्ते क्विकमलबालार्कसुषमा ॥
त्रयीसीमन्तिन्याः स्तनतटनियोलारुणपटी
विभान्ती कामाक्ष्याः पद्मलिनकान्तिर्विजयते ॥ ४ ॥

प्रणम्रीभूतस्य प्रणयकलहत्रस्तमनसः
स्मरारतेश्चूडविपति गृहमेधी हिमकरः ॥
ययोः सान्ध्यां कान्तिं वहति सुषमाभिश्चरणयोः
तयोर्मे कामाक्ष्या हृदयमपतन्त्रं विहरताम् ॥ ५ ॥

ययोः पीठायन्ते विबुधमुकुटीनां पटलिका
ययोः सौधायन्ते स्वयमुद्यभाजो भणितयः ॥

ययोः द्वासायन्ते सरसिज्जलवाद्याश्चरणयोः
तयोर्मे कामाक्ष्या दिनमनु वरीवर्तु हृदयम् ॥ ५ ॥

नयन्ती संकोचं सरसिज्जलयं द्विकपरिसरे
सृजन्ती लौहित्यं नभकिरणचन्द्रार्धभयिता ॥
कवीन्द्राणां हृत्कैरवविकसनोद्योगजननी
स्फुरन्ती कामाक्ष्याः चरणरुचिसन्ध्या विजयते ॥ ७ ॥

विरावैर्माञ्जरैः किमपि कथयन्तीव मधुरं
पुरस्तादनम्रे पुरविजयिनि स्मेरवदने ॥
वयस्येव प्रौढा शिथिलयति या प्रेमकलह-
प्ररोहं कामाक्ष्याः चरणयुगली सा विजयते ॥ ८ ॥

सुपर्वस्त्रीलोलालकपरिचितं षट्पद्कुलैः
स्फुरल्लाक्षारागं तरुणतरुणिभ्योतिररुणैः ॥
भृतं कान्त्यम्भोभिः विसृमरमरन्दैः सरसिजैः
विधत्ते कामाक्ष्याः चरणयुगलं बन्धुपदवीम् ॥ ९ ॥

रजःसंसर्गोऽपि स्थितमरजसामेव हृदये
परं रक्तत्वेन स्थितमपि विरक्तैकशरणम् ॥
अलभ्यं मन्दानां दधदपि सद्य मन्दगतितां
विधत्ते कामाक्ष्याः चरणयुगमाश्चर्यलहरीम् ॥ १० ॥

जटाला मञ्जरस्फुरदरुणरत्नांशुनिकरैः
निषिद्धन्ती मध्ये नभरुचिञ्जरीगाङ्गपयसाम् ॥

१गत्राणं कर्तुं १ननि मम कामाक्षि नियतं
तपश्चर्या धत्ते तव चरणपाथो१युगली ॥ ११ ॥

तुलाकोटिद्वन्द्वकणितभणितामीतिवचसोः
विनम्रं कामाक्षी विसृमरमहःपाटलितयोः ॥
क्षणं विन्यासेन क्षपिततमसोर्मे ललितयोः
पुनीयान्मूर्धानं पुरहरपुरन्ध्री चरणयोः ॥ १२ ॥

भवानि द्रुहेतां भवनिभिडितेभ्यो मम मुहु-
स्तमोव्यामोहेभ्यस्तव १ननि कामाक्षि चरणौ ॥
ययोर्लाक्षाभिन्दुरङ्गराधरणाद्द्वर्षटि१टा-
कुटीरा शोणकुं वलति वपुरेणकुडलिका ॥ १३ ॥

पवित्रीकुर्युर्नूः पदतलभुवः पाटलरुचः
परागास्ते पापप्रशमनधुरीणाः परशिवे ॥
क्षणं लब्धुं येषां नि१शिरसि कामाक्षि विवशा
वलन्तो व्यातन्वन्त्यहमहमिंशं माधवमुखाः ॥ १४ ॥

भलाकामालाभिर्नभरुचिमयीभिः परिवृते
विनम्रस्वर्नारीविकचकचकालाम्बुदकुले ॥
स्फुरन्तः कामाक्षि स्फुटलितभन्धूकसुहृ-
स्तटिल्लेभायन्ते तव चरणपाथो१किरणाः ॥ १५ ॥

सरगः सद्गेषः प्रसृमरसरो१े प्रतिदिनं
निसर्गाद्यकामन्विभुध१नमूर्धानमधिकम् ॥

कथंकारं मातः कथय पदपद्मस्तव सतां
नतानां कामाक्षि प्रकटयति कैवल्यसरणिम् ॥ १५ ॥

जपालक्ष्मीशोणो जनितपरमज्ञाननलिनी-
विकासव्यासङ्गो विङ्गलितजगङ्गाज्यगरिमा ॥
मनःपूर्वाङ्घ्रिं मे तिलकयतु कामाक्षि तरसा
तमस्काण्डद्रोही तव चरणपाथोजरमणः ॥ १७ ॥

नमस्कुर्मः प्रेङ्गन्मणिकटकनीलोत्पलमहः-
पयोधौ रिङ्गद्धिर्नभकिरणैर्धवलिते ॥
स्फुटं कुर्वाणाय प्रबलचलद्वैर्वानलशिखा-
वितर्क कामाक्ष्याः सततमरुणिम्ने चरणयोः ॥ १८ ॥

शिवे पाशायेतामलघुनि तमःकूपकुहरे
दिनाधीशायेतां मम हृद्यपाथोजविपिने ॥
नभोमासायेतां सरसकवितारीतिसरिति
त्वदीयौ कामाक्षि प्रसृतकिरणौ देवि चरणौ ॥ १९ ॥

निषक्तं श्रुत्यन्ते नयनमिव सद्धृतरुचिरैः
समैर्बुधं शुद्धैरधरमिव रम्यैर्द्विजगणैः ॥
शिवे वक्षोजन्मद्वितयमिव मुक्ताश्रितमुमे
त्वदीयं कामाक्षि प्रगतशरणं नौमि चरणम् ॥ २० ॥

नमस्यासंसङ्गन्मुचिपरिपन्थिप्रणयिनी-
निसर्गप्रेङ्गोलत्कुरलकुलकालाहिशब्दे ॥

नभश्छायाद्गुधोदधिपयसि ते वैद्रुमरुथां
प्रथारं कामाक्षि प्रचुरयति पादब्जसुषमा ॥ २१ ॥

कदा दूरीकर्तुं कटुद्वुरितकाकोलजनितं
महान्तं सन्तापं मदनपरिपन्थिप्रियतमे ॥
क्षणात्ते कामाक्षि त्रिभुवनपरीतापहरणे
पटीयांसं लभ्ये पद्ममलसेवामृतरसम् ॥ २२ ॥

ययोः सान्ध्यं रोचिः सततमरुणिम्ने स्मृहयते
ययोश्चान्द्री कान्तिः परिपतति दृष्ट्वा नभरुचिम् ॥
ययोः पादोद्रेकं पिपठिषति भक्त्या किसलयं
भ्रदिभ्रः कामाक्ष्या मनसि चरणौ तौ तनुमहे ॥ २३ ॥

जगन्नेदं नेदं परमिति परित्यज्य यतिभिः
कुशाग्रीयस्वान्तैः कुशलधिषणैः शास्त्रसरणौ ॥
गवेष्यं कामाक्षि ध्रुवमकृतकानां गिरिसुते
गिरामैदम्पर्यं तव चरणपद्मं विजयते ॥ २४ ॥

कृतस्नानं शास्त्रामृतसरसि कामाक्षि नितरं
दधानं वैशद्यं कलितरसमानन्दसुधया ॥
अलंकारं भूमेर्मुनिजनमनश्चिन्मयमहा-
पयोधेरन्तस्स्थं तव चरणरत्नं मृगयते ॥ २५ ॥

मनोगेहे मोहोद्भवतिमिरपूर्णे मम मुहुः
हरिद्राणीकुर्वन्दिनकरसहस्राणि किरणैः ॥

विधत्तां कामाक्षि प्रसृमरतमोवञ्चनयणः

क्षणार्धं सान्निध्यं चरणमण्डिपो जननि ते ॥ २६ ॥

कवीनां चेतोवन्नभरुचिसम्पर्किं विबुध-

स्रवन्तीस्रोतोवत्पटुमुभरितं हंसकरवैः ॥

दिनारम्भश्रीवन्नियतमराण्यथायसुभगं

मदन्तः कामाक्ष्याः स्फुरतु पदपङ्केरुहयुगम् ॥ २७ ॥

सद्य किं सम्पर्कात्प्रकृतिः कठिनैर्नाकिमुकुटैः

तटैर्नीहाराद्रेरधिकमण्डना योगिमनसा ॥

विभिन्ते संमोहं शिशिरयति लक्तानपि दृशाम्

अदृश्यं कामाक्षि प्रकटयति ते पाद्ययुगलम् ॥ २८ ॥

पवित्राभ्यामम्भ प्रकृतिमृदुलाभ्यां तव शिवे

पदाभ्यां कामाक्षि प्रसन्नमम्बितैः सचकितैः ॥

प्रवालैरम्भोजैरपि च वनवासप्रतदृशाः

सदैवारभ्यन्ते परिचरितनानाद्विजगणैः ॥ २९ ॥

चिरादृश्या हंसैः कथमपि सद्य हंससुलभं

निरस्यन्ती ऋज्यं नियतव्रतमध्यैकशरणम् ॥

अदोषव्यासङ्गा सततमपि दोषाप्तिमलिनं

पयोवं कामाक्ष्याः परिहसति पादाब्जयुगली ॥ ३० ॥

सुराणामानन्दप्रबलनतया मण्डनतया

नभेन्दुभ्योत्सामिर्विसृमरतमः मण्डनतया ॥

पयोवश्रीद्वेषप्रतरततया त्वस्यरायोः

विलासः कामाक्षि प्रकटयति नैशाकरदशाम् ॥ ३१ ॥

सितिम्ना कान्तीनां नभरवनुषां पादनलिन-

स्यवीनां शोणाम्ना तव जननि कामाक्षि नमने ॥

लभन्ते मन्दरग्रथितनवबन्धूककुसुम-

स्रवां सामीचीन्यं सुरपुरपुरन्धीकयत्नराः ॥ ३२ ॥

स्फुरन्मध्ये शुद्धे नभकिरणदुग्धाब्धिपयसां

वहन्नभ्यं यत्कं दरमपि य लेभात्मकतया ॥

श्रितो मात्स्यं इपं श्रियमपि दधानो निरुपमां

त्रिधामा कामाक्ष्याः पदनलिननामा विजयते ॥ ३३ ॥

नभश्रीसन्नद्धस्तभकनियितः स्वैश्च किरणैः

पिशङ्गैः कामाक्षि प्रकटितलसत्पल्लवरुचिः ॥

सतां गम्यः शङ्के सकलङ्गलघता सुरतरुः

त्वदीयः पादोऽयं तुहिनगिरिराजन्यतनये ॥ ३४ ॥

वषट्कुर्वन्माञ्जरकलकलैः कर्मलहरी-

हवींषि प्रौढरुदं ज्वलति परमज्ञानदहने ॥

महीयान्कामाक्षि स्फुटमहसि ज्योतिरिति सुधियां

मनोवेद्यां मातस्तव चरणयज्वा गिरिसुते ॥ ३५ ॥

महामन्त्रं किञ्चिन्मणिकटकनादैर्भृद्भु जपन्

क्षिपन्दिक्षु स्वस्रं नभरुचिमयं भास्मनरवः ॥

नतानां कामाक्षि प्रकृतिपटुरख्याट्य ममता-
पिशार्थी पादोऽयं प्रकटयति ते मान्त्रिकदशाम् ॥ ३९ ॥

उदीते ओधेन्दौ तमसि नितरं जग्मुषि दशं
दरिद्रं कामाक्षि प्रकटमनुरागं विदधती ॥
सितेनास्थाघाङ्गं नभरुचिपटेनाडिघ्नयुगली-
पुरन्द्री ते मातः स्वयमभिसरत्येव हृद्यम् ॥ ३७ ॥

दिनारम्भः सम्पन्नलिनविपिनानामभिनवो
विकासो वासन्तः सुकविपिकलोकस्य नियतः ॥
प्रदोषः कामाक्षि प्रकटपरमज्ञानशशिन-
श्चकारित त्वत्पादस्मरणमहिमा शैलतनये ॥ ३८ ॥

धृतच्छायं नित्यं सरसिरुहमैत्रीपरिचितं
निधानं द्विप्तीनां निभिलजगतां ओधजनकम् ॥
मुमुक्षूणां मार्गप्रथनपटु कामाक्षि पदवीं
पदं ते पातङ्गीं परिकलयते पर्वतसुते ॥ ३९ ॥

शनैस्तीर्त्वा मोहाम्बुधिमथ समारोढुमनसः
कमात्कैवल्याभ्यां सुकृतिसुलभां सौधवलम्बीम् ॥
लभन्ते निःश्रेणीमिव ऋटिति कामाक्षि चरणं
पुरश्चर्याभिस्ते पुरमथनसीमन्तिनि जनाः ॥ ४० ॥

प्रयत्सार्तिक्षोभप्रमथनकृते प्रातिभसरि-
त्प्रवाहप्रोद्गुडीकरणाजलद्वय प्रणमताम् ॥

प्रदीपाय प्रौढे भवतमसि कामाक्षि चरण-
प्रसादौन्मुभ्याय स्पृहयति जनोऽयं जननि ते ॥ ४१ ॥

मरुद्भिः संसेव्या सततमपि चाञ्चल्यरहिता
सद्वरुण्यं यान्ती परिणतिद्विरद्राणसुषमा ॥
गुणोत्कर्षान्माञ्छरककलकलैस्तर्जनपटुः
प्रवालं कामाक्ष्याः परिहसति पादभ्ययुगली ॥ ४२ ॥

जगद्रक्षादक्षा जलजरुचिशिक्षापटुतरा
समैर्नभ्या रम्या सततमभिगम्या बुधजनैः ॥
द्वयी लीलालोला श्रुतिषु सुरपालादिमुकुटी-
तटीसीमाधामा तव जननि कामाक्षि पद्योः ॥ ४३ ॥

गिरं दूरौ योरौ जडिमतिमिराणं कृतजग-
त्परित्राणौ शोणौ मुनिहृद्यलीलैकनिपुणौ ॥
नभैः स्मेरौ सारौ निगमवयसां भण्डितभव-
ग्रहोन्मादौ पादौ तव जननि कामाक्षि कलये ॥ ४४ ॥

अविश्रान्तं पङ्क्तं यद्यपि कलयन्यावक्रमयं
निरस्यन्कामाक्षि प्राणमनबुधं पङ्क्तमभिलम् ॥
तुलाकोटिद्वन्दं दधद्यपि य गच्छन्नतुलतां
गिरं मार्ग पादो गिरिवरसुते लङ्घयति ते ॥ ४५ ॥

प्रवालं सत्रीलं विपिनविवरे वेपयति या
स्फुरल्लीलं आलातपमधिकभालं वदति या ॥

रुचिं सान्ध्यां वन्ध्यां विरचयति या वर्धयतु सा
शिवं मे कामाक्ष्याः पद्मलिनपाटल्यलहरी ॥ ४६ ॥

किरञ्ज्योत्सारीतिं नभमुज्ज्वला हंसमनसां
वितन्वानः प्रीतिं विक्रयतरुणाम्भोरुहरुचिः ॥
प्रकाशः श्रीपादस्तव जननि कामाक्षि तनुते
शरत्कालप्रौढिं शशिशकलचूडप्रियतमे ॥ ४७ ॥

नभाङ्कुरस्मेरधुतिविमलगङ्गाभ्रसि सुभं
कृतस्नानं ज्ञानामृतममलमास्वाद्य नियतम् ॥
उदञ्चन्मञ्जरस्फुरणमणिदीपे मम मनो
मनोज्ञे कामाक्ष्याश्चरणमणिहर्म्यं विहरताम् ॥ ४८ ॥

त्वाम्भोधौ नौकां जडिमविपिने पावकशिखा-
ममर्त्येन्द्रादीनामधिमुकुटमुत्तंसकलिकाम् ॥
जगत्तापे ज्योत्सामकृतकवचःपञ्जरपुटे
शुकस्त्रीं कामाक्ष्या मनसि कलये पाद्युगलीम् ॥ ४९ ॥

परत्मप्राकाश्यप्रतिफलनयुञ्जुः प्रणमतां
मनोज्ञस्त्वत्पादो मणिमुकुरमुद्रां कलयते ॥
यदीयां कामाक्षि प्रकृतिमसृणाः शोधकदशां
विधातुं चेष्टन्ते अलरिपुवधूटीकचभराः ॥ ५० ॥

अविश्रान्तं तिष्ठन्नकृतकवचःकन्दरपुटी-
कुटीरान्तः प्रौढं नभरुचिसटालीं प्रकटयन् ॥

प्रयत्नं भावत्वं नयतु मम कामाक्षि तरसा
तमोवेतएडेन्द्रं तव चरणकण्ठीरवपतिः ॥ ५१ ॥

पुरस्तात्कामाक्षि प्रचुररसमाभासलपुरी-
पुरन्ध्रीणां लास्यं तव ललितमालोक्य शनकैः ॥
नभश्रीभिः स्मेरा बहु वितनुते नूपुररवै-
श्रमत्कृत्या शङ्के चरणयुगली चाटुरचनाः ॥ ५२ ॥

सरोजं निन्दन्ती नभकिरणकर्पूरशिशिरा
निषित्ता मारारेर्मुकुटशशिरेभाहिमजलैः ॥
स्फुरन्ती कामाक्षि स्फुटरुचिमये पल्लवयये
तवाधत्ते मैत्रीं पथिकसुदृशा पाद्युगली ॥ ५३ ॥

नतानां सम्पत्तेरनवरतमाकर्षणवपः
प्ररोहत्संसारप्रसरगरिमस्तम्भनवपः ॥
त्वदीयः कामाक्षि स्मरहरमनोमोहनवपः
पटीयाज्ञः पायात्पदनलिनमञ्जरनिनदः ॥ ५४ ॥

वितन्वीथा नाथे मम शिरसि कामाक्षि कृपया
पद्मभोजन्यासं पशुपरिबृढप्राणदयिते ॥
पिबन्तो यन्मुद्रां प्रकटमुपकम्पापरिसरं
दृशा नानन्द्यन्ते नलिनभवनारायणमुखाः ॥ ५५ ॥

प्रणामोद्यद्भृन्धरमुकुटमन्दारकलिका-
विलोललोलम्भप्रकरमयधूमप्रचुरिमा ॥

प्रदीप्तः पाद्यञ्जघृतिविततिपाटल्यलहरी-
कृशानुः कामाक्ष्या मम दहतु संसारविपिनम् ॥ ५५ ॥

वलक्षश्रीरृक्षाधिपशिशुसदृक्षैस्तव नभैः
विघृक्षुर्दक्षत्वं सरसिरुहमिक्षुत्वकरणे ॥
क्षणान्मे कामाक्षि क्षपितभवसंक्षोभगरिमा
वयोवैचक्षन्धं यरणयुगली पक्षमलयतात् ॥ ५७ ॥

समन्तात्कामाक्षि क्षततिमिरसन्तानसुभगान्
अनन्ताभिर्माभिर्दिनमनु द्विगन्तान्विरचयन् ॥
अहन्ताया हन्ता मम षडिमहन्तावलहरिः
विभिन्तां सन्तापं तव यरणयिन्तामणिरसौ ॥ ५८ ॥

दधानो भास्वताममृतनिलयो लोहितवपुः
विनम्राणां सौम्यो गुरुरपि कवित्वं य कलयन् ॥
गतौ मन्दो गङ्गाधरमहिषि कामाक्षि भवतां
तमःकेतुर्मातस्तव यरणपद्मो विजयते ॥ ५९ ॥

नयन्तीं दसत्वं नलिनभवमुष्यानसुलभ-
प्रदनादीनानाममरतरुद्वैर्भाग्यजननीम् ॥
जगङ्गन्मक्षेमक्षयविधिषु कामाक्षि पद्यो-
र्धुरीणामीष्टे करस्तव भणितुमाहोपुरुषिकाम् ॥ ६० ॥

जनोऽयं सन्तप्तो जननि भवयण्डांशुकिरणैः
अलब्धवैकं शीतं कणमपि परज्ञानपयसः ॥

तमोमार्गे पान्थस्तव ञटिति कामाक्षि शिशिरं
पद्मभोज्यथायां परमशिवजाये मृगयते ॥ ५१ ॥

व्यत्यम्भ श्रीमन्नभक्तिरायीनांशुकमयं
वितानं बिभ्राणे सुरमुकुटसंघट्टमसृष्टे ॥
निजरायक्षौमास्तरावति कामाक्षि सुलभा
बुधैः संविज्ञारी तव चरणमाणिःक्यभवने ॥ ५२ ॥

प्रतीमः कामाक्षि स्फुरिततरुणादित्यकिरा-
श्रियो मूलद्रव्यं तव चरणमद्रीन्द्रतनये ॥
सुरेन्द्राशामापूरयति यदसौ ध्वान्तमभिलं
धुनीते द्विगमागानपि च महसा पाटलयते ॥ ५३ ॥

महाभाष्यव्याभ्यापटुशयनमारोपयति वा
स्मरव्यापारेर्ष्यापिशुननिटिलं कारयति वा ॥
द्विरेङ्गाणामध्यासयति सततं वाधिवसतिं
प्रणामान्कामाक्ष्याः पद्मलिनमाहात्म्यगरिमा ॥ ५४ ॥

विवेकाम्भस्त्रोतस्त्रपनपरिपाटीशिशिरिते
समीभूते शास्त्रस्मरणहलसंकर्षणवशात् ॥
सतां येतःक्षेत्रे वपति तव कामाक्षि चरणो
महासंवित्सस्यप्रकरवरबीजं गिरिसुते ॥ ५५ ॥

दधानो मन्दारस्तभकपरिपाटीं नजरुथा
वहन्दीप्तां शोणाङ्गुलिपटलचाम्पेयकलिकाम् ॥

अशोकोत्लासं नः प्रचुरयतु कामाक्षि चरणो
विकासी वासन्तः समयं तव ते शर्वदयिते ॥ ५५ ॥

नभांशुप्राचुर्यप्रसृमरमरालालिधवलः
स्फुरन्मञ्जरोधन्मरकतमहेशैवलयुतः ॥
भवत्याः कामाक्षि स्फुटचरणपाटल्यकपटो
नदः शोणाम्बिभ्यो नगपतितनूषे विजयते ॥ ५७ ॥

धुनानं पङ्क्तौघं परमसुलभं कण्टककुलैः
विकासव्यासङ्गं विदधदपराधीनमनिशम् ॥
नभेन्दुभ्योत्स्रामिर्विशदरुचि कामाक्षि नितराम्
असामान्यं मन्ये सरसिजमिदं ते पद्मयुगम् ॥ ५८ ॥

करीन्द्राय द्रुष्टत्यलसगतिलीलासु विमलैः
पयोर्भैर्मात्सर्यं प्रकटयति कामं कलयते ॥
पद्मभोजद्वन्द्वं तव तदपि कामाक्षि हृद्यं
मुनीनां शान्तानां कथमनिशमस्मै स्पृश्यते ॥ ५९ ॥

निरस्ता शोणाम्ना चरणकिरणानां तव शिवे
समिन्धाना सन्ध्यारुचिरचलराजन्यतनये ॥
असामर्थ्यादेनं परिभवितुमेतत्समरुथां
सरोजनां जाने मुकुलयति शोभां प्रतिदिनम् ॥ ७० ॥

उपादिक्षदक्ष्यं तव चरणनामा गुरुरसौ
मरालानां शङ्के मसृणगतिलालित्यसरणौ ॥

अतस्ते निस्तन्द्रं नियतममुना सभ्यपदवीं
प्रपन्नं पाथोऽं प्रति दधति कामाक्षि कुतुम् ॥ ७१ ॥

ध्यानैः संसर्गं प्रकृतिमलिनैः षट्पदकुलैः
द्विजघ्नीशशलाघाविधिषु विदधद्भिर्मुकुलताम् ॥
रञ्जोमिश्रैः पद्मैर्नियतमपि कामाक्षि पद्योः
विरोधस्ते युक्तो विषमशरवैरिप्रियतमे ॥ ७२ ॥

कवित्वश्रीमिश्रीकराणिपुण्यै रक्षाण्यण्यै
विपन्नानां श्रीमन्नलिनमसृण्यै शोण्यकिरण्यै ॥
मुनीन्द्राणामन्तःकराण्यण्यै मन्दसरण्यै
मनोज्ञै कामाक्ष्या दुरितहरण्यै नौमि चरण्यै ॥ ७३ ॥

परस्मात्सर्वस्मादपि य परयोर्भुक्तिकरयोः
नमश्चिन्मिर्भ्योत्स्राकलिततुलयोस्ताम्रतलयोः ॥
निलीये कामाक्ष्या निगमनुतयोर्नाकिनतयोः
निरस्तप्रोन्मीलन्नलिनमद्योरेव पद्योः ॥ ७४ ॥

स्वभावादन्योन्यं किसलयमपीदं तव पदं
भ्रष्टिन्ना शोण्यिन्ना भगवति दधाते सदृशताम् ॥
वने पूर्वस्येच्छा सततमवने किं तु ञ्गतां
परस्येत्थं भेदः स्फुरति हृदि कामाक्षि सुधियाम् ॥ ७५ ॥

कथं वायालोऽपि प्रकटमणिमञ्जरनिन्दैः
सदैवानन्दार्द्राब्धिरयति वाचंयमजनान् ॥

प्रकृत्या ते शोणख्यविरपि च कामाक्षि चरणो
मनीषानैर्मल्यं कथमिव नृणां मांसलयते ॥ ७६ ॥

चलत्तृष्णावीचीपरिचलनपर्याकुलतया
मुहुर्भ्रान्तस्तान्तः परमशिववामाक्षि परवान् ॥
तितीर्षुः कामाक्षि प्रचुरतरकर्माम्बुधिममुं
कदाहं लप्स्ये ते चरणमणिसेतुं गिरिसुते ॥ ७७ ॥

विशुष्यन्त्यां प्रज्ञासरिति दुरितग्रीष्मसमय-
प्रभावेशे क्षीणे सति मम मनःकेकिनि शुचा ॥
त्वदीयः कामाक्षि स्फुरितचरणाम्बोद्धमहिमा
नभोमासाटोपं नगपतिसुते किं न कुरुते ॥ ७८ ॥

विनम्राणां चेतोभवनवलमीसीम्नि चरण-
प्रदीपे प्राकाश्यं दधति तव निर्धूततमसि ॥
असीमा कामाक्षि स्वयमलघुदुष्कर्मलहरी
विधूर्णन्ती शान्तिं शलभपरिपाटीव भवते ॥ ७९ ॥

विराजन्ती शुक्तिर्नभकिरणमुक्तामणिततेः
विपत्पाथोराशौ तरिरपि नराणां प्रणमताम् ॥
त्वदीयः कामाक्षि ध्रुवमलघुवह्निर्भवने
मुनीनां ज्ञानाग्रेसरिणिरयमङ्घ्रिर्विजयते ॥ ८० ॥

समस्तैः संसेव्यः सततमपि कामाक्षि विबुधैः
स्तुतो गन्धर्वस्त्रीसुललितविपञ्चीकलरवैः ॥

भवत्या भिन्दानो भवगिरिकुलं वृम्भिततमो-
भलद्रोही मातश्चरणपुरुहूतो विव्रयते ॥ ८१ ॥

वसन्तं भक्तानामपि मनसि नित्यं परिलसद्-
घनच्छायापूर्णा शुचिमपि नृणां तापशमनम् ॥
नभेन्दुभ्योत्स्राभिः शिशिरमपि पद्मोदयकरं
नमामः कामाक्ष्याश्चरणमधिकाश्चर्यकरणम् ॥ ८२ ॥

कवीन्द्राणां नानाभण्डितिगुणचित्रीकृतवचः-
प्रपञ्चव्यापारप्रकटनकलाकौशलनिधिः ॥
अधःकुर्वन्नृणं सनकभृगुमुष्यैर्भुनिवनैः
नमस्यः कामाक्ष्याश्चरणपरमेष्ठी विव्रयते ॥ ८३ ॥

भवत्याः कामाक्षि स्फुरितपद्मपङ्केरुहभुवां
परागाणां पूरैः परिहृतकलङ्कव्यतिकरैः ॥
नतानामामृष्टे हृद्यमुकुटे निर्मलरुचि
प्रसन्ने निश्शेषं प्रतिफलति विश्वं गिरिसुते ॥ ८४ ॥

तव त्रस्तं पादात्किसलयमरणान्तरमगात्
परं रेखाङ्गं कमलममुमेवाश्रितमभूत् ॥
जितानां कामाक्षि द्वितयमपि युक्तं परिभवे
विदेशे वासो वा शरणगमनं वा निवरिपोः ॥ ८५ ॥

गृहीत्वा याथार्थ्यं निगमवचसां देशिककृपा-
कटाक्षैर्भ्योतिशमितममताबन्धतमसः ॥

यतन्ते कामाक्षि प्रतिदिवसमन्तर्द्रढयितुं
त्वदीयं पादभ्रं सुकृतपरिपाकेन सुवनाः ॥ ८५ ॥

वसानामप्यम्भ रमरासमये तवच्यरायोः
भ्रमन्मन्थक्ष्माभृद्धुमुधुमितसिन्धुप्रतिभटाः ॥
प्रसन्नाः कामाक्षि प्रसभमधरस्पन्दनकरा
भवन्ति स्वच्छन्दं प्रकृतिपरिपक्का भणितयः ॥ ८७ ॥

वहन्नप्यश्रान्तं मधुरनिनदं हंसकमसौ
तमेवाधः कर्तुं किमिव यतते केलिगमने ॥
भवस्यैवानन्दं विदधदपि कामाक्षि चरणौ
भवत्यास्तद्द्रोहं भगवति किमेवं वितनुते ॥ ८८ ॥

यद्यन्तं ताम्यत्यलसगतिवार्तास्वपि शिवे
तदेतत्कामाक्षि प्रकृतिमृदुलं ते पद्युगम् ॥
किरीटैः संघट्टं कथमिव सुरौघस्य सहते
मुनीन्द्राणामास्ते मनसि च कथं सूचिनिशिते ॥ ८९ ॥

मनोरङ्गे मत्के विबुधजनसंमोदजननी
सरागव्यासङ्गं सरसमृदुसंचारसुभगा ॥
मनोज्ञा कामाक्षि प्रकटयतु लास्यप्रकरां
रागन्मञ्जरा ते चरणयुगलीनर्तकवधूः ॥ ९० ॥

परिष्कुर्वन्मातः पशुपतिकपर्दं चरणाराट्
परायां हृत्पद्मं परमभणितानां च मकुटम् ॥

ભવાખ્યે પાથોઘૌ પરિહરતુ કામાક્ષિ મમતા-
પરાધીનત્વં મે પરિમુષિતપાથોજમહિમા ॥ ૯૧ ॥

પ્રસૂનૈઃ સમ્પર્કાદમરતરુણીકુન્તલભવૈઃ
અભીષ્ટાનાં ઘનાઘનિશમપિ કામાક્ષિ નમતામ્ ॥
સ્વસજ્ઞાતકકુંદિપ્રસવજનકત્વેન ચ શિવે
ત્રિધા ધત્તે વાર્તા સુરભિરિતિ પાદ્મે ગિરિસુતે ॥ ૯૨ ॥

મહામોહસ્તેનવ્યતિકરભયાત્પાલયતિ યો
વિનિક્ષિપ્તં સ્વસ્મિન્નિજજનમનોરત્નમનિશમ્ ॥
સ રાગસ્યોદ્રેકાત્સતતમપિ કામાક્ષિ તરસા
ક્રિમેવં પાદ્મોડસૌ કિસલયરુચિં ચોચયતિ તે ॥ ૯૩ ॥

સદ્ધ સ્વાદ્બુકારં વિષયલહરીશાલિકણિકાં
સમાસ્વાદ્ય શ્રાન્તં હૃદયશુકપોતં જનનિ મે ॥
કૃપાજાલે ફાલેક્ષણમહિષિ કામાક્ષિ રભસાત્
ગૃહીત્વા રુન્ધીથારસ્તવ પદ્યુગીપઞ્ચરપુટે ॥ ૯૪ ॥

ધુનાનં કામાક્ષિ સ્મરણલવમાત્રેણ જડિમ-
જ્વરપ્રૌઢિં ગૂઢરિચતિ નિગમનૈકુઞ્ચકુહરે ॥
અલભ્યં સર્વેષાં કતિચન લભન્તે સુકૃતિનઃ
ચિરાદન્વિષ્યન્તસ્તવ ચરણસિદ્ધૌષધમિદમ્ ॥ ૯૫ ॥

રણન્મઞ્ચરાભ્યાં લલિતગમનાભ્યાં સુકૃતિનાં
મનોવાસ્તવ્યાભ્યાં મથિતતિમિરાભ્યાં નખરુચા ॥

निधेयाभ्यां पत्या निजशिरसि कामाक्षि सततं
नमस्ते पादाभ्यां नलिनमृदुलाभ्यां गिरिसुते ॥ ८५ ॥

सुरागे राकेन्दुप्रतिनिधिमुभे पर्वतसुते
शिराल्लभ्ये लकृत्या शमधनजनानां परिषदा ॥
मनोभृङ्गो मत्कः पदकमलयुग्मे जननि ते
प्रकामं कामाक्षि त्रिपुरहरवामाक्षि रमताम् ॥ ८७ ॥

शिवे संविद्रूपे शशिशकलयूऽप्रियतमे
शनैर्गत्यागत्या वितसुरवरेभे गिरिसुते ॥
यतन्ते सन्तस्ते चरणनलिनालानयुगले
सदा बद्धं चित्तप्रमदकरियूथं दृढतरम् ॥ ८८ ॥

यशः सूते मातर्मधुरकवितां पक्ष्मलयते
श्रियं दत्ते चित्ते कमपि परिपाकं प्रथयते ॥
सतां पाशग्रन्थि शिथिलयति किं किं न कुरुते
प्रपन्ने कामाक्ष्याः प्रणतिपरिपाठी चरणयोः ॥ ८९ ॥

मनीषां माहेन्द्रीं ककुभमिव ते कामपि दशां
प्रधत्ते कामाक्ष्याश्चरणतरुणादित्यकिरणाः ॥
यदीये सम्पर्के धृतरसमरन्दा कवयतां
परीपाकं धत्ते परिमलवती सूक्तिनलिनी ॥ १०० ॥

पुरा मारारतिः पुरमव्ययदम्भ स्तवशतैः
प्रसन्नायां सत्यां त्वयि तुहिनशैलेन्द्रतनये ॥

अतस्ते कामाक्षि स्फुरतु तरसा कालसमये
समायाते मातर्मम मनसि पादभ्ययुगलम् ॥ १०१ ॥

पदद्वन्द्वं मन्दं गतिषु निवसन्तं हृदि सतां
गिरामन्ते भ्रान्तं कृतकरहितानां परिभृढे ॥
जनानामानन्दं जननि जनयन्तं प्रणमतां
त्वदीयं कामाक्षि प्रतिदिनमहं नौमि विमलम् ॥ १०२ ॥

ईदं यः कामाक्ष्याश्चरणनलिनस्तोत्रशतकं
जपेन्नित्यं भक्त्या निभिलजगद्गद्गदजनकम् ॥
स विश्वेषां वन्द्यः सकलकविलोकैकतिलकः
शिरं भुक्त्वा भोगान्परिणमति चिद्रूपकलया ॥ १०३ ॥

{पादरविन्दशतकं सम्पूर्णम् }

{ स्तुतिशतकम् }

पाण्डित्यं परमेश्वरि स्तुतिविधौ नैवाश्रयन्ते गिरं
वैरिञ्चान्यपि गुम्फनानि विगलद्वाणि शर्वाणि ते ॥
स्तोतुं त्वां परिकुलनीलनलिनश्यामाक्षि कामाक्षि मां
वाचालीकुरुते तथापि नितरं त्वत्पादसेवादरः ॥ १ ॥

तापिञ्छस्तभक्तविषे तनुभृतां दारिद्र्यमुद्राद्विषे
संसारभ्यतमोमुषे पुररिपोर्वामाङ्गसीमाबुषे ॥

कम्पातीरमुपेयुषे कवयतां विह्वकुटीं जग्मुषे
विश्वत्राणपुषे नमोऽस्तु सततं तस्मै परंभ्योतिषे ॥ २॥

ये सन्ध्याराणयन्ति शंकरवटाकान्तरयत्रार्भकं
सिन्दूरन्ति च ये पुरन्दरवधूसीमन्तसीमान्तरे ॥
पुण्यं ये परिपक्कयन्ति भवतां काञ्चीपुरे माममी
पायासुः परमेश्वरप्रणयिनीपाद्येह्रवाः पांसवः ॥ ३॥

कामाऽम्बरपूरया शशिरुया कम्पस्मितानां त्विषा
कामारेनुरागसिन्धुमधिकं कल्लोलितं तन्वती ॥
कामाक्षीति समस्तसङ्गननुता कल्याणद्वत्री नृणां
कारुण्यकुलमानसा भगवती कम्पातटे वृम्भते ॥ ४॥

कामाक्षीणपराक्रमप्रकटनं सम्भावयन्ती दृशा
श्यामा क्षीरसहोदरस्मितरुचिप्रक्षालिताशान्तरा ॥
कामाक्षीजनमौलिभूषणमण्डिर्वायां परा देवता
कामाक्षीति विभाति कापि करुणा कम्पातटिन्यास्तटे ॥ ५॥

श्यामा काचन चन्द्रिका त्रिभुवने पुण्यात्मनामानने
सीमाशून्यकवित्त्ववर्षजननी या कापि कादम्बिनी ॥
मारारतिमनोविमोहनविधौ काचित्तमःकन्दली
कामाक्ष्याः करुणाकटाक्षलहरी कामाय मे कल्पताम् ॥ ६॥

प्रौढध्वान्तकम्भके कुमुदिनीपुण्यांकुरं दर्शयन्
भ्योत्स्रासंगमनेऽपि कोकमिथुनं मिश्रं समुद्भावयन् ॥

कालिन्दीलहरीदशां प्रकटयन्कम्रां नभस्यद्भुतां
कश्चिन्नेत्रमहोत्सवो विजयते काञ्चीपुरे शूलिनः ॥ ७ ॥

तन्द्राहीनतमालनीलसुषमैस्तारुण्यलीलागृहैः
तारानाथकिशोरलाञ्छितकथैस्ताम्रारविन्दक्षणैः ॥
मातः संश्रयतां मनो मनसिजप्रागल्भ्यनाडिन्धमैः
कम्पातीर्यरैर्धनस्तनभरैः पुण्याङ्कुरैः शांकरैः ॥ ८ ॥

नित्यं निश्चलतामुपेत्य मरुतां रक्षाविधिं पुष्पती
तेजस्संचयपाटवेन किरणानुष्पद्युतेर्मुष्पती ॥
काञ्चीमध्यगतापि दीप्तिजननी विश्वान्तरे वृम्भते
काचिस्थित्रमहो स्मृतापि तमसां निर्वापिका दीपिका ॥ ९ ॥

कान्तैः केशरुचां ययैर्भ्रमरितं मन्दस्मितैः पुष्पितं
कान्त्या पल्लवितं पद्मम्बुरुहयोर्नेत्रत्विषा पत्रितम् ॥
कम्पातीरवनान्तरं विदधती कल्याणजन्मस्थली
काञ्चीमध्यमहामणिरिविजयते काचित्कृपाकन्दली ॥ १० ॥

राकाचन्द्रसमानकान्तिवदना नाकाधिराजस्तुता
मूकानामपि कुर्वती सुरधुनीनीकाशवाग्वैभवम् ॥
श्रीकाञ्चीनगरीविहाररसिका शोकापहन्त्री सताम्
अका पुण्यपरम्परा पशुपतेराकारिणी राजते ॥ ११ ॥

जाता शीतलशैलतः सुकृतिनां दृश्या परं देहिनां
लोकानां क्षणमात्रसंस्मरणतः सन्तापविच्छेदिनी ॥

आश्चर्यं बहु भेलनं वितनुते नैश्चल्यमाभिभ्रती
कम्पायास्तटसीमि कापि तटिनी कारुण्यपाथोमयी ॥ १२ ॥

अैक्यं येन विरच्यते हरतनौ दम्भावपुम्भावुकु
रेभा यत्कयसीमि शोभरदशां नैशाकरी गाहते ॥
औन्नत्यं मुहुरेति येन स मखान्मेनासभः सानुमान्
कम्पातीरविहारिणा सशरणास्तेनैव धाम्ना वयम् ॥ १३ ॥

अक्षणोश्च स्तनयोः श्रिया श्रवणयोर्बाह्वोश्च मूलं स्पृशन्
उत्तंसेन मुभेन च प्रतिदिनं द्रुह्यन्पयोवन्मने ॥
माधुर्येण गिरां गतेन मृदुना हंसाङ्गनां हेपयन्
काञ्चीसीमि यकास्ति कोऽपि कवितासन्तानबीजङ्कुरः ॥ १४ ॥

भएडं चान्द्रमसं वतंसमनिशं काञ्चीपुरे भेलनं
कालायश्छवितस्करिं तनुरुचिं कर्णवपे लोचने ॥
तारुण्योष्मनभम्पयं स्तनभरं वङ्गास्पृशं कुन्तलं
भाग्यं देशिकसंचितं मम कदा सम्पादयेदम्बिके ॥ १५ ॥

तन्वानं निवकेलिसौधसरणिं नैसर्गिकीणां गिरां
केदारं कविमल्लसूक्तिलहरीसस्यश्रियां शाश्वतम् ॥
अंखोवच्यनयुच्यु किंचन भवे काञ्चीपुरीमएडनं
पर्यायश्छवि पाकशासनमणोः पौष्पेषवं पौरुषम् ॥ १६ ॥

आलोके मुभपङ्कवे य दधती सौधाकरीं यातुरीं
यूडालंक्रियमाणपङ्कवनीवैरागमप्रक्रिया ॥

मुग्धस्मेरमुष्णी घन्सतनतटीमूर्च्छालमध्याञ्जिता
काञ्चीसीमनि कामिनी विजयते काचिङ्गगन्मोहिनी ॥ १७ ॥

यस्मिन्नम्भ भवत्कटाक्षरणी मन्देऽपि मन्दस्मित-
ज्योत्स्नासंस्त्रपिता भवत्यभिमुष्णी तं प्रत्यहो द्देहिनम् ॥
द्रक्षामाक्षिकमाधुरीमदभरणीडाकरी वैभरी
कामाक्षि स्वयमातनोत्यभिसृतिं वामेक्षणेव क्षणम् ॥ १८ ॥

कालिन्दीजलकान्तयः स्मितरुचिस्वर्वाहिनीपाथसि
प्रौढध्वान्तरुचः स्फुटाधरमहोलौहित्यसन्ध्योदये ॥
मण्डिक्योपलकुण्डलांशुशिभिनि व्यामिश्रधूमश्रियः
कल्याणैकभुवः कटाक्षसुषमाः कामाक्षि रजन्ति ते ॥ १९ ॥

कलकलररात्काञ्ची काञ्चीविभूषणमालिका
कयभरलसच्यन्द्रा चन्द्रावतंससधर्मिणी ॥
कविकुलगिरः श्रावंश्रावं मिलत्पुलकाङ्कुरा
विरचितशिरःकम्पा कम्पातटे परिशोभते ॥ २० ॥

सरसवचसां वीची नीचीभवन्मधुमाधुरी
भरितभुवना कीर्तिभूर्तिर्मनोभवजित्वरी ॥
जननि मनसो योग्यं भोग्यं नृणां तव जयते
कथमिव विना काञ्चीभूषे कटाक्षतरङ्गितम् ॥ २१ ॥

भ्रमरितसरित्कूलो नीलोत्पलप्रभयाऽऽभया
नतजनतमःभण्डी तुण्डीरसीम्नि विजृम्भते ॥

अचलतपसामेकः पाठः प्रसूनशरासन-
प्रतिभटमनोहारी नारीकुलैकशिभामणिः ॥ २२ ॥

मधुरवयसो मन्दस्मेरा मतङ्गवगाभिनः
तरुणिमवृषस्तापिच्छाभास्तमःपरिपन्थिनः ॥
कुचभरनताः कुर्युर्भद्रं कुरङ्गविलोचनाः
कलितकरुणाः काञ्चीभाजः कपालिमहोत्सवाः ॥ २३ ॥

कमलसुषमाक्ष्यारोहे विचक्षाणवीक्षाणाः
कुमुदसुकृतक्रीडाचूडालकुन्तलबन्धुराः ॥
रुचिररुचिभिस्तापिच्छश्रीप्रपञ्चनयुञ्जवः
पुरविजयिनः कम्पातीरे स्फुरन्ति मनोरथाः ॥ २४ ॥

कलितरतयः काञ्चीलीलाविधौ कविमण्डली-
वयनलहरीवासन्तीनां वसन्तविभूतयः ॥
कुशलविधये भूयासुर्मे कुरङ्गविलोचनाः
कुसुमविशिभारातेरक्षणां कुतूहलविभ्रमाः ॥ २५ ॥

कलिततमस्काण्डास्तुण्डीरमाण्डलमण्डनाः
सरसिजवनीसन्तानानामरुन्तुदशेभराः ॥
नयनसरणेर्नेदीयंसः कदम्ब नु भवन्ति मे
तरुणजलदश्यामाः शम्भोस्तपःफलविभ्रमाः ॥ २६ ॥

अचरमभिषुं दीनं मीनध्वजस्य मुभश्रिया
सरसिजभुवो यानं म्लानं गतेन च मञ्जुना ॥

त्रिदशसदसामन्नं भिन्नं गिरा च वितन्वती
तिलकयति सा कम्पातीरं त्रिलोचनसुन्दरी ॥ २७ ॥

जननि भुवने चऽकम्पेऽहं क्रियन्तमनेहसं
कुपुरुषकरत्रैर्दुर्धनैरुदरम्भरिः ॥
तरुणकरुणो तन्द्राशून्ये तरङ्गय लोचने
नमति मयि ते किञ्चित्काञ्चीपुरीमणिदीपिके ॥ २८ ॥

मुनिजनमनःपेटीरत्नं स्फुरत्करुणानटी-
विहरणकलागेहं काञ्चीपुरीमणिभूषणम् ॥
जगति महतो मोहव्याधेर्नृणां परमौषधं
पुरहरदृशां साङ्गल्यं मे पुरः परिवृम्भताम् ॥ २९ ॥

मुनिजनमोघाम्ने धाम्ने वयोमयज्जह्वी-
हिमगिरितटप्राग्भारायाक्षराय परात्मने ॥
विहरणबुधे काञ्चीदेशे महेश्वरलोचन-
त्रितयसरसक्रीडासौधाङ्गणाय नमो नमः ॥ ३० ॥

मरकतरुयां प्रत्यादेशं महेश्वरयक्षुषाम्
अमृतलहरीपूरं पारं भवाभ्यपयोनिधेः ॥
सुचरितङ्गलं काञ्चीभाजे जनस्य पथेलिमं
हिमशिखरिणो वंशस्थैकं वतंसमुपास्महे ॥ ३१ ॥

प्रणमनदिनारम्भे कम्पानदीसभि तावके
सरसकवितोन्मेषः पूषा सतां समुद्धञ्चितः ॥

प्रतिभटमहाप्रौढप्रोद्यत्कवित्वकुमुद्वतीं
नयति तरसा निद्रामुद्रां नगेश्वरकन्यके ॥ ३२ ॥

शमितजडिमारम्भा कम्पातटीनिकटेचरी
निहतद्वुरितस्तोमा सोमार्धमुद्रितकुन्तला ॥
इलितसुमनोवाञ्छा पाञ्चयायुधी परदेवता
सङ्गलयतु मे नेत्रे गोत्रेश्वरप्रियनन्दिनी ॥ ३३ ॥

मम तु धिषणा पीड्या ज्ञात्यातिरेक कथं त्वया
कुमुदसुषमामैत्रीपात्रीवतंसितकुन्तलाम् ॥
जगति शमितस्तम्भां कम्पानदीनिलयामसौ
श्रियति हि गलतन्द्रा चन्द्रावतंससधर्मिणीम् ॥ ३४ ॥

परिमलपरीपाकोद्रेकं पयोमुचि काञ्चने
शिखरिणि पुनर्दूर्ध्वीभावं शशिन्यरुणातपम् ॥
अपि च जनयन्कम्बोर्लक्ष्मीमनम्भुनि कोऽप्यसौ
कुसुमधनुषः काञ्चीदेशे यकास्ति पराक्रमः ॥ ३५ ॥

पुरमयितुर्वामोत्सङ्गस्थलेन रसज्ञया
सरसकविताभाजा काञ्चीपुरोदरसीमया ॥
तटपरिसरैर्नीलारद्रेर्वयोभिरकृत्रिमैः
किमिव न तुलामस्मथेतो महेश्वरि गाहते ॥ ३६ ॥

नयनयुगलीमास्माकीनां कदा नु इलेग्रहीं
विदधति गतौ व्याकुर्वाणा गजेन्द्रचमत्कियाम् ॥

मरुतकरुथो माहेशाना घनस्तननम्रिताः
सुकृतविभवाः प्राञ्चः काञ्चीवतंसधुरन्धराः ॥ ३७ ॥

मनसिजयशःपारम्पर्यं मरुतञ्जरीसुवां
कविकुलगिरं कन्दं कम्पानदीतटमण्डनम् ॥
मधुरललितं मत्कं यक्षुर्मनीषिमनोहरं
पुरविजयिनः सर्वस्वं तत्पुरस्करुते कदा ॥ ३८ ॥

शिथिलिततमोलीलां नीलारविन्दविलोचनां
दहनविलसत्फलां श्रीकामकोटिमुपास्महे ॥
करधृतसञ्छलां कालारिचितहरं परं
मनसिजकृपालीलां लोलालकामलिकेक्षणाम् ॥ ३९ ॥

कलालीलाशाला कविकुलवचःकैरववनी-
शरभ्ज्योत्स्राधारा शशधरशिशुशलाघ्यमुकुटी ॥
पुनीते नः कम्पापुलिनतटसौहार्दतरला
कदा यक्षुर्मार्गं कनकगिरिधानुष्कमहिषी ॥ ४० ॥

नमः स्तान्नम्रेभ्यः स्तनगरिमगर्वेण गुरुराणा
दधानेभ्यश्चूडात्मराममृतस्यन्दि शिशिरम् ॥
सदा वास्तवेभ्यः सुविधभुवि कम्पाभ्यसरिते
यशोव्यापारेभ्यः सुकृतविभवेभ्यो रतिपतेः ॥ ४१ ॥

असूयन्ती काचिन्मरुतरुथो नाडिमुकुटी-
कदम्बं चुम्बन्ती चरणभयन्द्रांशुपटलैः ॥

तमोमुद्रां विद्रावयतु मम काञ्चीर्निलयना
हरोत्सङ्गश्रीमन्मणिगृहमहादीपकलिका ॥ ४२ ॥

अनाद्यन्ता काचित्सुजनयनानन्दजननी
निरुन्धाना कान्तिं निजरुचिविलासैर्जलमुचाम् ॥
स्मरारेस्तारल्यं मनसि जनयन्ती स्वयमहो
गलत्कम्पा शम्पा परिलसति कम्पापरिसरे ॥ ४३ ॥

सुधाडिङ्गीरश्रीः स्मितरुचिषु तुङ्गीरविषयं
परिष्कुर्वाणसौ परिहसितनीलोत्पलरुचिः ॥
स्तनाभ्यामानम्रा स्तब्धकयतु मे काङ्क्षिततरुं
दृशामैशानीनां सुकृतफलपाण्डित्यगरिमा ॥ ४४ ॥

कृपाधाराद्रोणी कृपणधिषणानां प्रणमतां
निहन्त्री सन्तापं निगममुकुटोत्सकलिका ॥
परा काञ्चीलीलापरिययवती पर्वतसुता
गिरां नीवी देवी गिरिशपरतन्त्रा विजयते ॥ ४५ ॥

कवित्वश्रीकण्ठः सुकृतपरिपाटी हिमगिरेः
विधात्री विश्वेषां विषमशरवीरध्वजपटी ॥
सभी कम्पानद्याः पदहसितपाथोजयुगली
पुराणो पायाज्ञः पुरमथनसाम्राज्यपदवी ॥ ४६ ॥

हरिद्राणा मध्ये दरदलिततापिच्छसुषमाः
स्तनाभोगङ्कान्तास्तरुणहरिणाङ्गाङ्कितक्याः ॥

हराधीना नानाविबुधमुकुटीयुम्भितपद्मः
कदा कम्पातीरे कथय विहरामो गिरिसुते ॥ ४७ ॥

वरीवर्तु स्थेमा त्वयि मम गिरं देवि मनसो
नरीनर्तु प्रौढा वदनकमले वाक्यलहरी ॥
यरीयर्तु प्रज्ञाजननि जडिमानः परजने
सरीसर्तु स्वैरं जननि मयि कामाक्षि करुणा ॥ ४८ ॥

क्षणात्ते कामाक्षि भ्रमरसुषमाशिक्षणगुरुः
कटाक्षव्याक्षेपो मम भवतु मोक्षाय विपदाम् ॥
नरीनर्तु स्वैरं वचनलहरी निर्जरपुरी-
सरिद्धीथीनीथीकरुणपटुरास्ये मम सदा ॥ ४९ ॥

पुरस्तान्मे भूयःप्रशमनपरः स्तान्मम रुजं
प्रयारस्ते कम्पातटविहृतिसम्पाद्धिनि दृशोः ॥
धमं याञ्जामूरीकुरु सपदि दूरीकुरु तमः-
परीपाकं मत्कं सपदि बुधलोकं य नय माम् ॥ ५० ॥

उदञ्चन्ती काञ्चीनगरनिलये त्वत्करुणया
समृद्धा वाग्धाटी परिहसितमाध्वी कवयताम् ॥
उपादत्ते मारप्रतिभटजटाजूटमुकुटी-
कुटीरोल्लासिन्याः शतमभतटिन्या जयपटीम् ॥ ५१ ॥

श्रियं विधां दद्याङ्गननि नमतां कीर्तिममितां
सुपुत्रान् प्रादत्ते तव ऋटिति कामाक्षि करुणा ॥

त्रिलोक्यामाधिक्यं त्रिपुरपरिपन्थिप्रणयिनि
प्रणामस्त्वत्पादेषु शमितदुरिते किं न कुरुते ॥५२॥

मनःस्तम्भं स्तम्भं गमयद्गुणकम्पं प्रणमतां
सद्य लोलं नीलं चिकुरञ्जितलोलम्भनिकरम् ॥
गिरां दूरं स्मेरं धृतशशिकिशोरं पशुपतेः
दृशां योग्यं भोग्यं तुहिनगिरिभाग्यं विजयते ॥५३॥

घनश्यामान्कामान्तकमहिषि कामाक्षि मधुरान्
दृशां पातानेतानमृतजलशीताननुपमान् ॥
भवोत्पाते भीते मयि वितर नाथे दृढभव-
न्मनश्शोके मूढे हिमगिरिपताके करुणया ॥५४॥

नतानां मन्दानां भवनिगलभन्धाकुलधियां
महान्ध्यां रुन्धानामभिलषितसन्तानलतिकाम् ॥
चरन्तीं कम्पायास्तटभुवि सवित्रीं त्रिजगतां
स्मरामस्तां नित्यं स्मरमथनञ्जवातुकलिकाम् ॥५५॥

परा विद्या हृद्याश्रितमदनविद्या मरकत-
प्रभानीला लीलापर्वशितशूलायुधमनाः ॥
तमःपूरं दूरं चरणनतपौरन्दरपुरी-
मृगाक्षी कामाक्षी कमलतरलाक्षी नयतु मे ॥५६॥

अहन्ताभ्या मत्कं कबलयति हा हन्त हरिणी
हठात्संविद्रूपं हरमहिषि सस्याङ्गुरमसौ ॥

कटाक्षव्याक्षेपप्रकटहरिपाषाणपटलैः

धामामुच्यैरुच्यारुच्य ऋषिः कामाक्षि कृपया ॥ ५७ ॥

बुधे वा मूढे वा तव पतति यस्मिन्क्षणमसौ

कटाक्षः कामाक्षि प्रकटवडिमक्षोदपटिमा ॥

कथंकारं नास्मै करमुकुलयूडालमुकुटा

नमोवाकं ब्रूयुर्नमुचिपरिपन्थिप्रभृतयः ॥ ५८ ॥

प्रतीचीं पश्यामः प्रकटरुचिनीवारकमणि-

प्रभासघ्नीचीनां प्रदलितषडाधारकमलाम् ॥

चरन्तीं सौषुम्ने पथि परपदेन्दुप्रविगल-

त्सुधार्द्रा कामाक्षीं परिणतपरंभ्योतिरुदयाम् ॥ ५९ ॥

जम्भारातिप्रभृतिमुकुटीः पादयोः पीठयन्ती

गुम्फान्वायां कविजनकृतान्स्वैरमारामयन्ती ॥

शम्पालक्ष्मीं मणिगणारुचापाटलैः प्रापयन्ती

कम्पातीरे कविपरिषदां जृम्भते भाग्यसीमा ॥ ६० ॥

चन्द्रापीडां चतुरवदनां चञ्चलापाङ्गलीलां

कुन्दस्मेरं कुचभरनतां कुन्तलोद्धूतभृङ्गाम् ॥

मारारातेर्मदनशिभिनं मांसलं दीपयन्ती

कामाक्षीं तां कविकुलगिरं कल्पवल्लीमुपासे ॥ ६१ ॥

कालाम्बोदप्रकरसुषमां कान्तिभिरिस्तर्जयन्ती

कल्याणानामुद्यसरणिः कल्पवल्ली कवीनाम् ॥

कन्दर्पारेः प्रियसह्यरी कल्मषाणां निहन्त्री
काञ्चीदेशं तिलकयति सा कापि कारुण्यसीमा ॥ ५२ ॥

उरीकुर्वन्नुरसिजतटे चातुरीं भूधराणां
पाथोजानां नयनयुगले परिपन्थ्यं वितन्वन् ॥
कम्पातीरे विहरति रुचा मोघयन्मेघशैलीं
कोकद्वेषं शिरसि कलयन्कोऽपि विद्याविशेषः ॥ ५३ ॥

काञ्चीलीलापरिचयवती कापि तापिच्छलक्ष्मीः
ज्ज्यारण्ये ह्रुतवहशिभा जन्मभूमिः कृपायाः ॥
माकन्दश्रीर्मधुरकविताचातुरी कोकिलानां
मार्गो भूयान्मम नयनयोर्मान्मथी कापि विद्या ॥ ५४ ॥

सेतुर्मातर्मरतकमयो भक्तिभाजं भवाब्धौ
लीलालोला कुवलयमयी मान्मथी वैजयन्ती ॥
काञ्चीभूषा पशुपतिदृशां कापि कालाञ्जनाली
मत्कं दुःभं शिथिलयतु ते मञ्जुलापाङ्गमाला ॥ ५५ ॥

व्यावृण्वानाः कुवलयदलप्रक्रियावैरमुद्रां
व्याकुर्वाणा मनसिजमहाराजसाम्राज्यलक्ष्मीम् ॥
काञ्चीलीलाविहृतिरसिके काङ्क्षितं नः क्रियासुः
बन्धच्छेदे तव नियमिनां बद्धदीक्षाः कटाक्षाः ॥ ५६ ॥

कालाभ्मोदे शशिरुचि दलं कैतकं दर्शयन्ती
मध्येसौदामिनि मधुलिखं मालिकां राजयन्ती ॥

हंसारावं विक्रयक्रमले मञ्जुमुल्लासयन्ती
कम्पातीरे विलसति नवा कापि कारुण्यलक्ष्मीः ॥ ६७ ॥

चित्रं चित्रं निजमृदुतया भर्त्सयन्पल्लवालीं
पुंसां कामान्भुवि च नियतं पूरयन्पुण्यभाजम् ॥
जातः शैलान्न तु जलनिधेः स्वैरसंयाश्रीलः
काञ्चीभूषा कलयतु शिवं कोऽपि चिन्तामणिर्भे ॥ ६८ ॥

ताम्राम्भोजं जलद्वनिकटे तत्र बन्धूकपुष्पं
तरिमन्मल्लीकुसुमसुषमां तत्र वीणानिनादम् ॥
व्यावृन्वाना सुकृतलहरी कापि काञ्चिनगर्याम्
अैशानी सा कलयतितरामैन्द्रजालं विलासम् ॥ ६९ ॥

आहारंशं त्रिदशसदसामाश्रये चातकानाम्
आकाशोपर्यपि च कलयन्नालयं तुङ्गमेषाम् ॥
कम्पातीरे विहरतितरं कामधेनुः कवीनां
मन्दस्मेरो मदननिगमप्रक्रियासम्प्रदायः ॥ ७० ॥

आर्द्रीभूतैरविरलकृपैरात्तलीलाविलासैः
आस्थापूर्णे रघिकयपलैरञ्चिताम्भोजशिल्पैः ॥
कान्तैर्लक्ष्मीललितभवनैः कान्तिकैवल्यसारैः
काश्मल्यं नः कलयतु सा कामकोटी कटाक्षैः ॥ ७१ ॥

आधून्वन्त्यै तरलनयनैराङ्गुलं वैजयन्तीम्
आनन्दिन्यै निजपद्भुषामात्तकाञ्चीपुरायै ॥

आस्माकीनं हृद्यमभिलैरागमानां प्रपञ्चैः

आराध्यायै स्पृहयतितरामदिमायै जनन्यै ॥ ७२ ॥

दूरं वायां त्रिदशसदसां दुःभसिन्धोस्तरित्रं

मोहक्ष्वेलक्षितिरुहवने कूरधारं कुठारम् ॥

कम्पातीरप्रणयि कविभिर्वर्णितोद्यय्यरित्रं

शान्त्यै सेवे सकलविपद्वां शांकरं तत्कलत्रम् ॥ ७३ ॥

भण्डीकृत्य प्रकृतिकुटिलं कल्मषं प्रातिभश्री-

शुण्डीरत्वं निजपद्गुणां शून्यतन्द्रं दिशन्ती ॥

तुण्डीराभ्यै महति विषये स्वर्णवृष्टिप्रदत्री

चाण्डी देवी कलयति रतिं चन्द्रयूडालयूडे ॥ ७४ ॥

येन ज्यातो भवति स गृही पुरुषो मेरुधन्वा

यदृक्कोणो मदननिगमप्राभवं भोभवतीति ॥

यत्प्रीत्यैव त्रिजगदधिपो जृम्भते किम्पयानः

कम्पातीरे स जयति महाङ्कश्चिद्विज्ञोविशेषः ॥ ७५ ॥

धन्या धन्या गतिरिह गिरं देवि कामाक्षि यन्मे

निन्धां भिन्धात्सपदि जडतां कल्मषाद्गुन्मिषन्तीम् ॥

साध्वी माध्वीरसमधुरताभञ्जिनी मञ्जुरीतिः

वाणीवेणी अटिति वृञ्जतात्स्वर्धुनीस्पर्धिनी माम् ॥ ७६ ॥

यस्या वाटी हृद्यकमलं कौसुमी योगभाजां

यस्याः पीठी सततशिशिरा शीकरैर्माकरन्दैः ॥

यस्याः पेठी श्रुतिपरिचलन्मौलिरत्नस्य काञ्ची
सा मे सोमाभरणमहिषी साधयेत्काङ्क्षितानि ॥ ७७ ॥

अेका माता सकलजगतामीयुषी ध्यानमुद्राम्
अेकाम्राधीश्वरचरणयोरेकतानां समिन्धे ॥
ताटड्रोघन्मणिगणराया ताम्रकर्णप्रदेशा
तारुण्यश्रीस्तभङ्किततनुस्तापसी कापि भाला ॥ ७८ ॥

दन्तादन्तिप्रकटनकरी दन्तिभिर्मन्द्यानैः
मन्दाराणां मद्यपरिणतिं मथन्ती मन्दहासैः ॥
अङ्कुराभ्यां मनसिजतरोरङ्कितोराः कुयाभ्या-
मन्तःकाञ्चि स्फुरति जगतामादिमा कापि माता ॥ ७९ ॥

त्रियम्बककुटुम्बिनीं त्रिपुरसुन्दरीमिन्दिरं
पुतिन्दपतिसुन्दरीं त्रिपुरभैरवीं भारतीम् ॥
मतङ्गकुलनायिकां महिषमर्दनीं मातृकां
भरण्ति विबुधोत्तमा विहृतिमेव कामाक्षि ते ॥ ८० ॥

महामुनिमनोनटी महितरम्यकम्पातटी-
कुटीरकविहारिणी कुटिलबोधसंहारिणी ॥
सद्य भवतु कामिनी सकलदेहिनां स्वामिनी
कृपातिशयकिंकरि मम विभूतये शांकरि ॥ ८१ ॥

जडाः प्रकृतिनिर्धना जनविलोचनारुन्तुध
नरा जननि वीक्षणं क्षणमवाप्य कामाक्षि ते ॥

वयस्सु मधुमाधुरीं प्रकटयन्ति पौरुन्दरी-
विभूतिषु विऽम्भनां वपुषि मान्मथीं प्रक्रियाम् ॥ ८२ ॥

धन्सतनतटस्फुटस्फुरितकञ्चुलीचञ्चली-
कृतत्रिपुरशासना सुजनशीलितोपासना ॥
दृशोः सरणिमश्रुते मम कदा नु काञ्चीपुरे
परा परमयोगिनां मनसि चित्कुला पुष्कला ॥ ८३ ॥

कवीन्द्रहृद्येयरी परिगृहीतकाञ्चीपुरी
निःकङ्कणजरी निभिललोकरक्षाकरी ॥
मनःपथद्वीयसी मदनशासनप्रेयसी
महागुणगरीयसी मम दृशोऽस्तु नेदीयसी ॥ ८४ ॥

धनेन न रमामहे भलजनाज्ञ सेवामहे
न चापलमयामहे भवभयाज्ञ ह्यमामहे ॥
स्थिरं तनुमहेतरं मनसि किं च काञ्चीरत-
स्मरान्तककुटुम्बिनीचरणपल्लवोपासनाम् ॥ ८५ ॥

सुराः परिजना वपुर्मनसिज्जय वैरायते
त्रिविष्टपनितम्बिनीकुचतटी च केलीगिरिः ॥
गिरः सुरभयो वयस्तस्मिमा हरिद्रस्य वा
कटाक्षसरणौ क्षणं निपतितस्य कामाक्षि ते ॥ ८६ ॥

पवित्रय जगत्त्रयीविबुधबोधजवातुभिः
पुत्रत्रयविमर्दिनः पुलककञ्चुलीघयिभिः ॥

भवक्षयविचक्षणैर्व्यसनमोक्षणैर्वीक्षणैः
निरक्षरशिरोमणिं करुणयैव कामाक्षि माम् ॥ ८७ ॥

कदा कलितभेलनाः करुणयैव काञ्चीपुरे
कलायमुकुलत्विषः शुभकदम्बपूर्णाङ्कुराः ॥
पयोधरभरालसाः कविजनेषु ते बन्धुराः
पथेलिमङ्गुपारसा परिपतन्ति मार्गं दृशोः ॥ ८८ ॥

अशोध्यमयलोद्भवं हृद्यनन्दनं द्रेहिनाम्
अनर्घमधिकाञ्चि तत्किमपि रत्नमुद्घोतते ॥
अनेन समलङ्कृता जयति शङ्कराङ्कस्थली
कदास्य मम मानसं व्रजति पेटिकाविभ्रमम् ॥ ८९ ॥

परामृतञ्जरीप्लुता जयति नित्यमन्तश्चरी
भुवामपि बहिश्चरी परमसंविदेकात्मिका ॥
महद्विरपरोक्षिता सततमेव काञ्चीपुरे
ममान्वहमहंमतिर्मनसि भातु माहेश्वरी ॥ ९० ॥

तमोविपिनधाविनं सततमेव काञ्चीपुरे
विहाररसिका परा परमसंविद्वीरुहे ॥
कटाक्षनिगलैर्दृढं हृद्यदुष्टदन्तावलं
थिरं नयतु मामकं त्रिपुरवैरिसीमन्तिनी ॥ ९१ ॥

त्वमेव सति चण्डिका त्वमसि देवि यामुण्डिका
त्वमेव परमातृका त्वमपि योगिनीऋषिणी ॥

त्वमेव किल शांभवी त्वमसि कामकोटी जया
त्वमेव विजया त्वयि त्रिजगद्धम्भ किं भ्रूमहे ॥ ८२ ॥

परे जननि पार्वति प्रणतपालिनि प्रातिभ-
प्रद्यत्रि परमेश्वरि त्रिजगद्धश्रिते शाश्वते ॥
त्रियम्भककुटुम्बिनि त्रिपदसङ्गिनि त्रीक्षणे
त्रिशक्तिमयि वीक्षाणं मयि निधेहि कामाक्षि ते ॥ ८३ ॥

मनोमधुकरोत्सवं विदधती मनीषाजुषां
स्वयम्प्रभववैभरीविपिनवीथिकालम्बिनी ॥
अहो शिशिरिता कृपामधुरसेन कम्पातटे
चराचरविधायिनी चलति कापि चिन्मञ्जरी ॥ ८४ ॥

कलावति कलाभृतो मुकुटसीमि लीलावति
स्पृष्टावति महेश्वरे भुवनमोहने भास्वति ॥
प्रभावति रमे सद्य महितश्पशोभावति
त्वरवति परे सतां गुरुकृपाम्बुधारावति ॥ ८५ ॥

त्वयैव जगद्धम्भया भुवनमण्डलं सूयते
त्वयैव करुणार्द्रया तदपि रक्षाणं नीयते ॥
त्वयैव भरकोपया नयनपावके हूयते
त्वयैव किल नित्यया जगति सन्ततं स्थीयते ॥ ८६ ॥

चराचरजगन्मयीं सकलहृन्मयीं चिन्मयीं
गुणत्रयमयीं जगत्त्रयमयीं त्रिधामामयीम् ॥

परापरमयीं सद्य दशदिशां निशाहर्मयीं
परां सततसन्मयीं मनसि चिन्मयीं शीलये ॥ ८७ ॥

वय वगदम्बिके हरकुटुम्बिनि वक्त्ररुचा
वितशरदम्बुवे घनविडम्बिनि केशरुचा ॥
परमवलम्बनं कुरु सद्य पररूपधरे
मम गतसंविद्ये वडिमडम्बरताण्डविनः ॥ ८८ ॥

भुवनवननि भूषाभूतचन्द्रे नमस्ते
कलुषशमनि कम्पातीरगोहे नमस्ते ॥
निभिलनिगमवेद्ये नित्यरूपे नमस्ते
परशिवमये पाशखेदहस्ते नमस्ते ॥ ८९ ॥

कवाण्टकाञ्ची काञ्चीपुरमण्डिविपञ्चीलयञ्जरी-
शिरःकम्पा कम्पावसतिरनुकम्पाजलनिधिः ॥
घनश्यामा श्यामा कठिनकुचसीमा मनसि मे
मृगाक्षी कामाक्षी हरनटनसाक्षी विहरतात् ॥ १०० ॥

समरविजयकोटी साधकानन्दघाटी
मृदुगुणपरिपेटी मुष्यकादम्बवाटी ॥
मुनिनुतपरिपाटी मोहिताज्जण्डकोटी
परमशिववधूटी पातु मां कामकोटी ॥ १०१ ॥

धर्मं परवरप्रदं प्रकृतिपेशलं पावनं
परापरचिद्वृत्तिप्रकटनप्रदीपायितम् ॥

स्तवं पठति नित्यद्य मनसि भावयन्नम्बिकां
वपैरलमलं मभैरधिकद्वेहसंशोषणैः ॥ १०२ ॥

{स्तुतिशतकं सम्पूर्णम् }

{ कटाक्षशतकम् }

मोहान्धकारनिवहं विनिहन्तुमीडे
मूढात्मनामपि महाकवितावदन्यान् ॥
श्रीकाञ्चिद्देशशिशिरीकृतिजगद्गणान्
अकामनाथतरुणीकरुणावलोकान् ॥ १ ॥

मातर्जयन्ति ममताग्रहमोक्षणानि
माहेन्द्रनीलरुचिशिक्षादक्षिणानि ॥
कामाक्षि कल्पितजगत्त्रयरक्षणानि
त्वद्दीक्षणानि वरदानविचक्षणानि ॥ २ ॥

आनङ्गतन्त्रविधिदर्शितकौशलानाम्
आनन्दमन्दपरिघूर्णितमन्थराणाम् ॥
तारल्यमम्भ तव ताडितकर्णसीम्रां
कामाक्षि भेलति कटाक्षनिरीक्षणानाम् ॥ ३ ॥

कल्लोलितेन करुणारसवेदिलतेन
कल्माषितेन कमनीयमृद्धुस्मितेन ॥

मामञ्चितेन तव किञ्चन कुञ्चितेन
कामाक्षि तेन शिशिरीकुरु वीक्षितेन ॥ ४ ॥

साहाय्यकं गतवती मुहुरर्जनस्य
मन्दस्मितस्य परितोषितभीमचेताः ॥
कामाक्षि पाण्डवयमूरिव तावकीना
कर्णान्तिकं चलति हन्त कटाक्षलक्ष्मीः ॥ ५ ॥

अस्तं क्षणान्नयतु मे परितापसूर्यम्
आनन्दयन्द्रमसमानयतां प्रकाशम् ॥
कालान्धकारसुषुमां कलयन्दिगन्ते
कामाक्षि कोमलकटाक्षनिशागमस्ते ॥ ६ ॥

ताटाङ्गमौक्तिकरुचाङ्कुरदन्तकान्तिः
कारुण्यहस्तिपशिषामण्डिनाधिः ॥
उन्मूलयत्वशुभपादपमस्मदीयं
कामाक्षि तावककटाक्षमतङ्गवेतन्द्रः ॥ ७ ॥

छायाभरणे जगतां परितापहारी
ताटङ्कुरत्नमण्डितल्लज्जपल्लवश्रीः ॥
कारुण्यनाम विकिरन्मकरन्दजालं
कामाक्षि राजति कटाक्षसुरद्रुमस्ते ॥ ८ ॥

सूर्याश्रयप्रणयिनी मण्डिकुण्डलांशु-
लौहित्यकोकनद्वाननमाननीया ॥

यान्ती तव स्मरहराननकान्तिसिन्धुं
कामाक्षि राजति कटाक्षकलिन्दकन्या ॥ ८ ॥

प्राप्नोति यं सुकृतिनं तव पक्षपातात्
कामाक्षि वीक्षणविलासकलापुरन्ध्री ॥
सद्यस्तमेव किल मुक्तिवधूर्वृणीते
तस्मान्नितान्तमनयोरिदमैकमत्यम् ॥ १० ॥

यान्ती सदैव मरुतामनुकूलभावं
भ्रूवद्विलशकधनुरुल्लसिता रसार्द्रा ॥
कामाक्षि कौतुकतरङ्गितनीलकण्ठा
काद्यम्बिनीव तव भाति कटाक्षमाला ॥ ११ ॥

गङ्गाभ्रसि सिमतमये तपनात्मभेव
गङ्गाधरोरसि नवोत्पलमालिकेव ॥
वक्त्रप्रभासरसि शैवलमण्डलीव
कामाक्षि राजति कटाक्षरयिच्छटा ते ॥ १२ ॥

संस्कारतः किमपि कन्दलितान् रसज्ञ-
केदारसीम्नि सुधियामुपभोगयोग्यान् ॥
कल्याणसूक्तिलहरीकलमाङ्कुराञ्जः
कामाक्षि पक्ष्मलयतु त्वदपाङ्गमेधः ॥ १३ ॥

चाञ्चल्यमेव नियतं कलयन्प्रकृत्या
मालिन्यभूः श्रुतिपथाक्रमजगदकः ॥

કૈવલ્યમેવ કિમુ કલ્પયતે નતાનાં
કામાક્ષિ ચિત્રમપિ તે કરુણાકટાક્ષઃ ॥ ૧૪ ॥

સંજીવને જનનિ ચૂતશિલીમુખસ્ય
સંમોહને શશિકિશોરકશેખરસ્ય ॥
સંસ્તમ્બને ચ મમતાગ્રહચેષ્ટિતસ્ય
કામાક્ષિ વીક્ષણકલા પરમૌષધં તે ॥ ૧૫ ॥

નીલોડપિ રાગમધિકં જનયન્પુરારેઃ
લોલોડપિ ભક્તિમધિકાં દૃઢયજ્જરાણામ્ ॥
વક્રોડપિ દેવિ નમતાં સમતાં વિતન્વન્
કામાક્ષિ નૃત્યતુ મયિ ત્વદ્દપાજ્જપાતઃ ॥ ૧૬ ॥

કામદ્રુહો હૃદયચન્દ્રણજાગરકા
કામાક્ષિ ચગ્ચલદૃગગ્ચલમેખલા તે ॥
આશ્ચર્યમમ્બ ભજતાં ઝટિતિ સ્વકીય-
સમ્પર્ક એવ વિધુનોતિ સમસ્તબન્ધાન્ ॥ ૧૭ ॥

કુણ્ઠીકરોતુ વિપદં મમ કુઞ્ચિતભૂ-
ચાપાઞ્ચિતઃ શ્રિતવિદેહભવાનુરાગઃ ॥
રક્ષોપકારમનિશં જનયગ્ચગત્યાં
કામાક્ષિ રામ ઈવ તે કરુણાકટાક્ષઃ ॥ ૧૮ ॥

શ્રીકામકોટિ શિવલોચનશોષિતસ્ય
શૃજ્જારબીજવિભવસ્ય પુનઃપ્રરોહે ॥

प्रेमात्मसार्द्रमयिरात्प्रचुरेण शङ्के
केदारमम्भ तव केवलदृष्टिपातम् ॥ १९ ॥

माहात्म्यशेवधिरसौ तव द्रुर्विलङ्घ्य-
संसारविन्ध्यगिरिकुण्डनकेलियुञ्जुः ॥
धैर्याम्बुधिं पशुपतेश्चुलकीकरोति
कामाक्षि वीक्षणविभ्रमणकुम्भजन्मा ॥ २० ॥

पीयूषवर्षवशिशिरा स्फुटदुत्पलश्री-
मैत्री निसर्गमधुरा कृततारकाप्तिः ॥
कामाक्षि संश्रितवती वपुरष्टमूर्तेः
न्योत्स्रायते भगवति त्वदपाङ्गमाला ॥ २१ ॥

अम्भ स्मरप्रतिभटस्य वपुर्मनोज्ञम्
अम्भोजकाननमिवाञ्जितकण्ठकामम् ॥
भृङ्गीव युम्भति सदैव सपक्षपाता
कामाक्षि कोमलरुचिस्त्वदपाङ्गमाला ॥ २२ ॥

केशप्रभापटलनीलवितानजले
कामाक्षि कुण्डलमणिच्छविदीपशोभे ॥
शङ्के कटाक्षरुचिरङ्गतले कृपाभ्या
शैलूषिका नटति शंकरवल्लभे ते ॥ २३ ॥

अत्यन्तशीतलमतन्द्रयतु क्षणार्धम्
अस्तोकविभ्रममनङ्गविलासकण्डम् ॥

अल्पस्मितादृतमपारकृपाप्रवाहम्
अक्षिप्ररोहमयिरान्मयि कामकोटि ॥ २४ ॥

मन्दाक्षरागतरलीकृतिपारतन्त्र्यात्
कामाक्षि मन्थरतरं त्वदपाङ्गोलाम् ॥
आरुह्य मन्धमतिकौतुकशालि चक्षुः
आनन्दमेति मुहुरर्धशशाङ्गुमौलेः ॥ २५ ॥

त्रैयम्भकं त्रिपुरसुन्दरि हर्म्यभूमि-
रङ्गं विहारसरसी करुणाप्रवाहः ॥
दसाश्च वासवमुखाः परिपालनीयं
कामाक्षि विश्वमपि वीक्षणाभूभृतस्ते ॥ २६ ॥

वागीश्वरी सद्यरी नियमेन लक्ष्मीः
भ्रूवल्लरीवशकरी भुवनानि गेहम् ॥
इयं त्रिलोकनयनामृतमम्भ तेषां
कामाक्षि येषु तव वीक्षणापारतन्त्री ॥ २७ ॥

माहेश्वरं ऋटिति मानसमीनमम्भ
कामाक्षि धैर्यजलधौ नितरं निमग्नम् ॥
जालेन शृङ्गलयति त्वदपाङ्गनाम्ना
विस्तारितेन विषमायुधदाशकोऽसौ ॥ २८ ॥

उन्मथ्य बोधकमलाकारमम्भ ज्ञान-
स्तम्भेरमं मम मनोविपिने भ्रमन्तम् ॥

कुण्डीकुरुष्व तरसा कुटिलाग्रसीमा
कामाक्षि तावककटाक्षमहाकुशेन ॥ २८ ॥

उद्वेलितस्तम्भकितैर्ललितैर्विलासैः
उत्थाय देवि तव गाढकटाक्षकुञ्जात् ॥
दूरं पलाययतु मोहमृगीकुलं मे
कामाक्षि स्तवमनुग्रहकेसरीन्द्रः ॥ ३० ॥

स्रैषादृतां विदलितोत्पलकन्तिचोरां
वेतारमेव जगद्देश्वरि वेतुकामः ॥
मानोद्धतो मकरकेतुरसौ धुनीते
कामाक्षि तावककटाक्षकृपाणवल्लीम् ॥ ३१ ॥

श्रौतीं व्रजज्ञपि सद्य सरणिं मुनीनां
कामाक्षि सन्ततमपि स्मृतिमार्गगामी ॥
कौटिल्यमम्भ कथमस्थिरतां य धत्ते
यौर्यं य पङ्कजरुचं त्वदपाङ्गपातः ॥ ३२ ॥

नित्यं श्रेतुः परिचितौ यतमानमेव
नीलोत्पलं निजसमीपनिवासलोलम् ॥
प्रीत्यैव पाठयति वीक्षणदेशिकेन्द्रः
कामाक्षी किन्तु तव कालिमसम्प्रदायम् ॥ ३३ ॥

भ्रान्त्वा मुहुः स्तम्भकितस्मितङ्गेनराशौ
कामाक्षि वक्त्ररुचिसंचयवारिराशौ ॥

आनन्दति त्रिपुरमर्दननेत्रलक्ष्मीः

आलम्ब्य देवि तव मन्दमपाङ्गसेतुम् ॥ ३४ ॥

श्यामा तव त्रिपुरसुन्दरि लोचनश्रीः

कामाक्षि कन्दलितमेद्दुरतारकान्तिः ॥

ज्योत्स्नावती स्मितरुयापि कथं तनोति

स्पर्धामहो कुवलयैश्च तथा चकोरैः ॥ ३५ ॥

कालाञ्जनं च तव देवि निरीक्षां च

कामाक्षि साम्यसरणिं समुपैति कान्त्या ॥

निशेषनेत्रसुलभं जगतीषु पूर्व-

मन्यन्त्रिनेत्रसुलभं तुहिनाद्रिकन्ये ॥ ३६ ॥

धूमाङ्कुरो मकरकेतनपावकस्य

कामाक्षि नेत्ररुचिनीलिमयातुरी ते ॥

अत्यन्तमद्भुतमिदं नयनत्रयस्य

हर्षोद्भयं जनयते हरणङ्गुमौलेः ॥ ३७ ॥

आरम्भलेशसमये तव वीक्षणस्स

कामाक्षि मूकमपि वीक्षणमात्रनम्रम् ॥

सर्वज्ञता सकललोकसमक्षमेव

कीर्तिस्वयंवरणमाल्यवती वृणीते ॥ ३८ ॥

कालाम्बुवाह उव ते परितापहारी

कामाक्षि पुष्करमधःकुरुते कटाक्षः ॥

पूर्वः परं क्षणरुचा समुपैति मैत्री-
मन्यस्तु सततरुचिं प्रकटीकरोति ॥ ३९ ॥

सूक्ष्मेऽपि दुर्गमतरेऽपि गुरुप्रसाद-
साहाय्यकेन विचरन्नपवर्गमार्गं ॥
संसारपङ्कनियये न पतत्यमू ते
शामाक्षि गाढमवलम्ब्य कटाक्षयष्टिम् ॥ ४० ॥

शामाक्षि सन्ततमसौ हरिनीलरत्न-
स्तम्भे कटाक्षरुचिपुञ्जमये भवत्याः ॥
बद्धोऽपि भक्तिनिगलैर्मम चित्तहस्ती
स्तम्भं च बन्धमपि मुञ्चति हन्त चित्रम् ॥ ४१ ॥

शामाक्षि शार्ङ्गमपि सन्ततमञ्जनं च
बिभ्रन्निसर्गतरलोऽपि भवत्कटाक्षः ॥
वैमल्यमन्वहमनञ्जनता च भूयः
स्थैर्यं च भक्तहृदयाय कथं ददाति ॥ ४२ ॥

मन्दस्मितस्तभक्तिं मणिद्रुण्डलाशु-
स्तोमप्रवालरुचिरं शिशिरीकृताशम् ॥
शामाक्षि राजति कटाक्षरुचेः कम्बुम्
उद्यानमम्ब करुणाहरिणोक्षणायाः ॥ ४३ ॥

शामाक्षि तावककटाक्षमहेन्द्रनील-
सिंहासनं श्रितवतो मकरध्वजस्य ॥

साम्राज्यमङ्गलविधौ मुण्डिकुण्डलश्रीः
नीराजनोत्सवतरङ्गितदीपमाला ॥ ४४ ॥

मातः क्षणं स्रपय मां तव वीक्षितेन
मन्दाक्षितेन सुजनैरपरोक्षितेन ॥
कामाक्षि कर्मतिमिरोत्करभास्करेण
श्रेयस्करेण मधुपद्युतितस्करेण ॥ ४५ ॥

प्रेमापगापयसि मङ्गनमारचय्य
युक्तः स्मितांशुकृतभस्मविलेपनेन ॥
कामाक्षि कुण्डलमण्डिद्युतिभिर्वटालः
श्रीकण्ठमेव भजते तव दृष्टिपातः ॥ ४६ ॥

कैवल्यदाय करुणारसकिंकराय
कामाक्षि कन्दलितविलम्बशंकराय ॥
आलोकनाय तव भक्तशिवंकराय
मातर्नमोऽस्तु परतन्त्रितशंकराय ॥ ४७ ॥

साम्राज्यमङ्गलविधौ मकरध्वजस्य
लोलालकालिकृततोरणमाल्यशोभे ॥
कामेश्वरि प्रचलद्दुत्पलवैजयन्ती-
चातुर्यमेति तव चञ्चलदृष्टिपातः ॥ ४८ ॥

मार्गोण मञ्जुक्यकान्तितमोवृतेन
मन्दायमानगमना मधनातुरासौ ॥

कामाक्षि दृष्टिरयते तव शंकराय
संकेतभूमिभयिराद्यभिसारिकेव ॥ ४८ ॥

प्रीडनुवृत्तिरमणीकृतसाहचर्या
शैवालितं गलरुचा शशिशेभरस्य ॥
कामाक्षि कान्तिसरसीं त्वदपाङ्गलक्ष्मीः
मन्दं समाश्रयति मङ्गलभेलाय ॥ ५० ॥

कषायमंशुकमिव प्रकटं दधानो
माणिक्यकुण्डलरुचिं ममताविरोधी ॥
श्रुत्यन्तसीमनि रतः सुतरं चकारित्
कामाक्षि तावककटाक्षयतीश्वरोऽसौ ॥ ५१ ॥

पाषाणं अवे हरिनीलमणिर्दिनेषु
प्रभलनतां कुवलयं प्रकटीकरोति ॥
नौमित्तिको जलदमेचकिमा ततस्ते
कामाक्षि शून्यमुपमनमपाङ्गलक्ष्म्याः ॥ ५२ ॥

शृङ्गारविभ्रमवती सुतरं सलङ्गा
नासाग्रभौक्तिकरुचा कृतमन्दहासा ॥
श्यामा कटाक्षसुषमा तव युक्तमेतत्
कामाक्षि युम्भति द्विगम्बरवक्त्रभिम्भम् ॥ ५३ ॥

नीलोत्पलेन मधुपेन च दृष्टिपातः
कामाक्षि तुल्यं धृतिं ते कथमामनन्ति ॥

शैत्येन निन्दयति यद्वन्मिन्दुपाद्यन्
पाथोरुहेण यदसौ कलहायते च ॥ ५४ ॥

ओष्ठप्रभापटलविद्रुममुद्रिते ते
भ्रूवटिलवीचिसुभगे मुञ्जकान्तिसिन्धौ ॥
कामाक्षि वारिभरपूरणलम्भमान-
कालाम्बुवाहसरणिं लभते कटाक्षः ॥ ५५ ॥

मन्दस्मितैर्धवलिता मणिकुण्डलांशु-
सम्पर्कलोहितरुचिस्त्वदपाङ्गधारा ॥
कामाक्षि मटिलकुसुमैर्नवपल्लवैश्च
नीलोत्पलैश्च रचितेव विभाति माला ॥ ५६ ॥

कामाक्षि शीतलकृपारसनिर्जराम्भः-
सम्पर्कपद्मलरुचिस्त्वदपाङ्गमाला ॥
गोप्तिः सद्यः पुररिपोरभिलष्यमाण
दूर्वाकम्भकविऽम्भनमातनोति ॥ ५७ ॥

हृत्पङ्कजं मम विकासयतु प्रमुषण-
ञ्जुल्लासमुत्पलरुचेस्तमसां निरोद्धा ॥
दोषानुषङ्गवऽतां जगतां धुनानः
कामाक्षि वीक्षणविलासदिनोद्यस्ते ॥ ५८ ॥

यक्षुर्विमोहयति चन्द्रविभूषणस्य
कामाक्षि तावककटाक्षतमःप्ररोहः ॥

प्रत्यऽमुष्मं तु नयनं स्तिमितं मुनीनां
प्राकाश्यमेव नयतीति परं विचित्रम् ॥ ५८ ॥

कामाक्षि वीक्षणरुचा युधि निर्जितं ते
नीलोत्पलं निरवशेषगताभिमानम् ॥
आगत्य तत्परिसरं श्रवणवतंस-
व्योञ्जेन नूनमभयार्थनमातनोति ॥ ५० ॥

आश्चर्यमम्भ मदानाभ्युदयावलम्बः
कामाक्षि यञ्चलनिरीक्षणाविभ्रमस्ते ॥
धैर्यं विधूय तनुते हृदि रागबन्धं
शम्भोस्तदेव विपरीततया मुनीनाम् ॥ ५१ ॥

वन्तोः सकृत्प्रणमतो जगद्दीक्यतां य
तेजस्वितां य निशितां य मतिं सत्मायाम् ॥
कामाक्षि माक्षिकञ्जरीमिव वैभरीं य
लक्ष्मीं य पक्ष्मलयति क्षणवीक्षणं ते ॥ ५२ ॥

कादम्बिनी किमयते न जलानुषङ्गं
भृङ्गावली किमुररीकुरुते न पद्मम् ॥
किं वा कलिन्दतनया सहते न लज्जं
कामाक्षि निश्चयपदं न तवाक्षिलक्ष्मीः ॥ ५३ ॥

काकोलपावकतृणीकरणोऽपि दक्षः
कामाक्षि बालकसुधाकरशेखरस्य ॥

अत्यन्तशीतलतमोऽप्यनुपारतं ते
चित्तं विमोहयति चित्रमयं कटाक्षः ॥ ५४ ॥

कार्पण्यपूरपरिवर्धितमम्भ मोह-
कन्दोद्धतं भवमयं विषपादपं मे ॥
तुङ्गं छिनत्तु तुङ्गिनाद्रिसुते भवत्याः
काञ्चीपुरेश्वरि कटाक्षकुठारधारा ॥ ५५ ॥

कामाक्षि घोरभवरोगचिकित्सनार्थ-
मभ्यर्थ्य देशिककटाक्षमिषकप्रसादात् ॥
तत्रापि देवि लभते सुकृती कदाचि-
दन्यस्य दुर्लभमपाङ्गमखौषधं ते ॥ ५६ ॥

कामाक्षि देशिककृपाङ्कुरमाश्रयन्तो
नानातपोनियमनाशितपाशबन्धाः ॥
वासालयं तव कटाक्षममुं मलान्तो
लब्ध्वा सुभं समाधियो विचरन्ति लोके ॥ ५७ ॥

साकृतसंलपितसम्भृतमुग्धहासं
व्रीडानुरागसहचारि विलोकनं ते ॥
कामाक्षि कामपरिपन्थिनि मारवीर-
साम्राज्यविभ्रमदशां सङ्गलीकरोति ॥ ५८ ॥

कामाक्षि विभ्रमबलैकनिधिर्विधाय
भ्रूवट्लियापकुटिलीकृतिमेव चित्रम् ॥

स्वाधीनतां तव निनाय शशाङ्गमौले-
रङ्गार्धराज्यसुभलात्मपाङ्गवीरः ॥ ५८ ॥

कामाङ्कुरैकनिलयस्तव दृष्टिपातः
कामाक्षि भक्तमनसां प्रदद्यात्तु कामान् ॥
रागान्वितः स्वयमपि प्रकटीकरोति
वैराग्यमेव कथमेष महामुनीनाम् ॥ ७० ॥

कालाम्बुवाहनवहैः कलहायते ते
कामाक्षि कालिममद्वेन सद्यः कटाक्षः ॥
चित्रं तथापि नितराममुमेव दृष्ट्वा
सोत्कण्ठ एव रमते किल नीलकण्ठः ॥ ७१ ॥

कामाक्षि मन्मथरिपुं प्रति मारताप-
मोहान्धकारजलद्वगमनेन नृत्यन् ॥
दुष्कर्मकञ्चुकिकुलं कभलीकरोतु
व्यामिश्रमेयकरुचिस्त्वदपाङ्गकेकी ॥ ७२ ॥

कामाक्षि मन्मथरिपोरवलोकनेषु
कान्तं पयोजमिव तावकमक्षिपातम् ॥
प्रेमागमो द्विसवद्विकथीकरोति
लङ्गात्मरो रजनिवन्मुकुलीकरोति ॥ ७३ ॥

मूढो विरिञ्चति परं पुरुषः कुङ्कपः
कन्दर्पति त्रिदशराजति किम्पयानः ॥

કામાક્ષિ કેવલમુપક્રમકાલ એવ
લીલાતરક્ષિતકટાક્ષરુચઃ ક્ષણં તે ॥ ૭૪ ॥

નીલાલકા મધુકરન્તિ મનોજ્ઞનાસા-
મુક્તારુચઃ પ્રકટકન્દભિસાકુરન્તિ ॥
કારુણ્યમમ્બ મકરન્દતિ કામકોટિ
મન્યે તતઃ કમલમેવ વિલોચનં તે ॥ ૭૫ ॥

આકાંક્ષ્યમાણફલદાનવિચક્ષણાયાઃ ॥
કામાક્ષિ તાવકકટાક્ષકકામધેનોઃ ॥
સમ્પર્ક એવ કથમમ્બ વિમુક્તપાશ-
બન્ધાઃ સ્ફુટં તનુભૃતઃ પશુતાં ત્યજન્તિ ॥ ૭૬ ॥

સંસારઘર્મપરિતાપજુષાં નરાણાં
કામાક્ષિ શીતલતરાણિ તવેક્ષિતાનિ ॥
ચન્દ્રાતપન્તિ ઘનચન્દનકર્દમન્તિ
મુક્તાગુણન્તિ હિમવારિનિષેચનન્તિ ॥ ૭૭ ॥

પ્રેમામ્બુરાશિસતતસ્રપિતાનિ ચિત્રં
કામાક્ષિ તાવકકટાક્ષનિરીક્ષણાનિ ॥
સન્ધુક્ષયન્તિ મુહુરિન્ધનરાશિરીત્યા
મારદુહો મનસિ મન્મથચિત્રભાનુમ્ ॥ ૭૮ ॥

કાલાઞ્જનપ્રતિભટં કમનીયકાન્ત્યા
કન્દર્પતન્ત્રકલયા કલિતાનુભાવમ્ ॥

काञ्चीविहाररसिके कलुषार्तिचोरं
कल्लोलयस्व मयि ते करुणाकटाक्षम् ॥ ७९ ॥

कान्तेन मन्मथदेन विमोक्षमान-
स्वान्तेन यूततरुमूलगतस्य पुंसः ॥
कान्तेन किञ्चिद्वलोक्य लोचनस्य
प्रान्तेन मां जननि काञ्चिपुरीविभूषे ॥ ८० ॥

कामाक्षि कोऽपि सुवनास्त्वदपाङ्गसंगे
कण्ठेन कन्दलितकालिमसम्प्रदायाः ॥
उत्तंसकल्पितयकोरकुटुम्बपोषा
नक्तन्धिवसप्रसवभूनयना भवन्ति ॥ ८१ ॥

नीलोत्पलप्रसवकान्तिनिर्दशनेन
कारुण्यविभ्रमजुषा तव वीक्षणोऽन ॥
कामाक्षि कर्मजलधेः कलशीसुतेन
पाशत्रयाद्वयममी परिमोचनीयाः ॥ ८२ ॥

अत्यन्तयञ्चलमकृत्रिममञ्चनं किं
अंकारभङ्गिरहिता किमु भुङ्गमाला ॥
धूमाङ्कुरः किमु हुताशनसंगहीनः
कामाक्षि नेत्ररुचिनीलिमकन्दली ते ॥ ८३ ॥

कामाक्षि नित्यमयमञ्चलिरस्तु मुक्ति-
बीजाय विभ्रममद्यैघूर्णिताय ॥

कन्दर्पदुर्गपुनरुद्धवसिद्धिदाय
कल्याणदाय तव देवि दृगञ्जलाय ॥ ८४ ॥

दर्पाङ्कुरो मकरकेतनविभ्रमांशुः
निन्दाङ्कुरो विदलितोत्पलयातुरीणाम् ॥
दीपाङ्कुरो भवतमिस्रकम्भकानां
कामाक्षि पालयतु मां त्वदपाङ्गपातः ॥ ८५ ॥

कैवल्यदिव्यमणिरोहणपर्वतेभ्यः
कारुण्यनिर्जरपयःकृतमञ्जनेभ्यः ॥
कामाक्षि किंकरितशङ्करमानसेभ्य-
स्तेभ्यो नमोऽस्तु तव वीक्षणविभ्रमेभ्यः ॥ ८६ ॥

अल्पीय अेव नवमुत्पलमम्भ हीना
मीनस्य वा सरणिरम्भुरुहां य किं वा ॥
दूरे मृगीदृगसमञ्जसमञ्जनं च
कामाक्षि वीक्षणरथौ तव तर्क्यामः ॥ ८७ ॥

मिश्रीभवद्भरलपङ्किलशङ्कुरोरस्-
सीमाङ्गणे किमपि रिङ्गणमादधानः ॥
हेलावधूतललितश्रवणोत्पलोऽसौ
कामाक्षि भाल एव रञ्जति ते कटाक्षः ॥ ८८ ॥

प्रौढिकरोति विदुषां नवसूक्तिधाटी-
यूताटवीषु बुधकोकिललाव्यमानम् ॥

माध्वीरसं परिमलं च निर्गलं ते
कामाक्षि वीक्षणविलासवसन्तलक्ष्मीः ॥ ८८ ॥

कूलं कषं वितनुते करुणाम्भुवर्षी
सारस्वतं सुकृतिनः सुलभं प्रवाहम् ॥
तुच्छीकरोति यमुनाम्भुतरङ्गभङ्गीं
कामाक्षि किं तव कटाक्षमहाम्भुवाहः ॥ ८९ ॥

वर्गतिं देवि करुणाशुकसुन्दरी ते
ताटङ्करत्नरुचिद्वाडिमभङ्गशोणो ॥
कामाक्षि निर्भरकटाक्षमरीचिपुञ्ज-
माहेन्द्रनीलमणिपुञ्जरमध्यभागे ॥ ९० ॥

कामाक्षि सत्कुवलयस्य सगोत्रभावा-
द्यकामति श्रुतिमसौ तव दृष्टिपातः ॥
किञ्च स्फुटं कुटिलतां प्रकटीकरोति
भ्रूवल्लरीपरिचितस्य इलं किमेतत् ॥ ९१ ॥

अेषा तवाक्षिसुषमा विषमायुधस्य
नारायवर्षलहरी नगराङ्कन्ये ॥
शंके करोति शतधा हृदि धैर्यमुद्रां
श्रीकामकोटि यदसौ शिशिरांशुमौलेः ॥ ९२ ॥

भाणेन पुष्पधनुषः परिकल्प्यमान-
त्राणेन भक्तमनसां करुणाकरेण ॥

शोणेन कोमलदृशस्तव कामकोटि
शोणेन शोषय शिवे मम शोकसिन्धुम् ॥ ८४ ॥

मारद्रुहा मुकुटसीमनि लाल्यमाने
मन्दाकिनीपयसि ते कुटिलं चरिष्युः ॥
कामाक्षि कोपरभसाद्वलमानमीन-
सन्देहमङ्कुरयति क्षणमक्षिपातः ॥ ८५ ॥

कामाक्षि संवलितमौक्तिककुण्डलाशु-
चञ्चत्सितश्रवणायामरयातुरीकः ॥
स्तम्भे निरन्तरमपाङ्गमये भवत्या
बद्धश्चकारित मकरध्वजमतहस्ती ॥ ८६ ॥

यावत्कटाक्षरणीसमयागमस्ते
कामाक्षि तावद्धयिराज्ञमतां नराणाम् ॥
आविर्भवत्यमृतद्विधितिभिम्भमम्भ
संविन्मयं हृद्यपूर्वगिरीन्द्रशृङ्गे ॥ ८७ ॥

कामाक्षि कल्पविटपीव भवत्कटाक्षो
द्वित्सुः समस्तविभवं नमतां नराणाम् ॥
भृङ्गस्य नीलनलिनस्य च कान्तिसम्प-
त्सर्वस्वमेव हरतीति परं विचित्रम् ॥ ८८ ॥

अत्यन्तशीतलमनर्गलकर्मपाक-
काकोलहारि सुलभं सुमनोभिरेतत् ॥

पीयूषमेव तव वीक्षणमम्बु किन्तु
कामाक्षि नीलमिदमित्ययमेव भेदः ॥ ८८ ॥

अज्ञातभक्तिरसमप्रसरद्विवेक-
मत्यन्तगर्वमनधीतसमस्तशास्त्रम् ॥
अप्राप्तसत्यमसमीपगतं च मुक्तेः
कामाक्षि नैव तव स्पृहयति दृष्टिपातः ॥ १०० ॥

(कामाक्षि मामवतु ते करुणाकटाक्षः)
पातेन लोचनरुचेस्तव कामकोटि
पोतेन पतकपयोधिभयातुराणाम् ॥
पूतेन तेन नवकाञ्चनकुण्डलांशु-
वीतेन शीतलय भूधरकन्यके माम् ॥ १०१ ॥

{कटाक्षशतकं सम्पूर्णम् }

{ ॥ मन्दस्मितशतकम् ॥ }
बध्नीमो वयमञ्जलिं प्रतिदिनं बन्धच्छिद्ये द्देहिनां
कन्दर्पागमतन्त्रमूलगुरवे कल्याणकेलीभुवे ॥
कामाक्ष्या घनसारपुञ्जस्वसे कामद्रुहश्चक्षुषां
मन्दारस्तभकप्रभामदमुषे मन्दस्मितज्योतिषे ॥ १ ॥

सद्गीथे नवमदिलकासुमनसां नासाग्रमुक्तामणे-

राचार्याय मृणालकाण्डमहसां नैसर्गिकाय द्विषे ॥
स्वर्धुन्या सह युध्वेन हिमरुचेरर्धासनाध्यासिने
कामाक्ष्याः स्मितमञ्जरीधवलामाद्रैताय तस्मै नमः ॥ २ ॥

कर्पूरधुतियातुरीमतितरामल्पीयसीं कुर्वती
दौर्भाग्योदयमेव संविदधती दौषाकरीणां त्विषाम् ॥
क्षुल्लानेव मनोज्ञमलिनिकरान्कुल्लानपि व्यञ्जती
कामाक्ष्या मृदुलस्मितांशुलहरी कामप्रसूरस्तु मे ॥ ३ ॥

या पीनस्तनमण्डलोपरि लसत्कर्पूरलेपायते
या नीलेक्षारान्त्रिकान्तितिषु ज्योत्स्नाप्ररोहायते ॥
या सौन्दर्यधुनीतरङ्गततिषु व्यालोलहंसायते
कामाक्ष्याः शिशिरीकरोतु हृदयं सा मे स्मितप्राचुरी ॥ ४ ॥

येषां गच्छति पूर्वपक्षसरणिं कौमुद्वतः श्वेतिमा
येषां सन्ततमारुरुक्षति तुलाकक्ष्यां शरय्यन्द्रमाः ॥
येषामिच्छति कम्बुरप्यसुलभामन्तेवसत्प्रक्रियां
कामाक्ष्या ममतां हरन्तु मम ते हासत्विषामङ्कुराः ॥ ५ ॥

आशासीमसु सन्ततं विदधती नैशाकरीं व्याक्रियां
काशानामभिमानभङ्गकलनाकौशल्यमाभिल्भती ॥
ईशानेन विलोकिता सद्गुतुकं कामाक्षि ते कल्मष-
कलेशापायकरी यकास्ति लहरी मन्दस्मितज्योतिषाम् ॥ ६ ॥

आश्ढस्य समुन्नतस्तनतटीसाम्राज्यसिंहासनं

कन्दर्पस्य विभोर्जगत्त्रयप्राकट्यमुद्रानिधेः ॥

यस्याश्चामर्यातुरीं कलयते रश्मिच्छटा यञ्चला

सा मन्दस्मितमञ्जरी भवतु नः कामाय कामाक्षि ते ॥ ७ ॥

शम्भोर्या परिश्रमसम्भ्रमविधौ नैर्मल्यसीमानिधिः

गैर्वाणीव तरङ्गिणी कृतमृदुस्यन्दं कलिन्दालम्बाम् ॥

कल्माषीकुरुते कलङ्कसुषमां कण्ठस्थलीचुम्बिनीं

कामाक्ष्याः स्मितकन्दली भवतु नः कल्याणसन्दोहिनी ॥ ८ ॥

जेतुं हारलतामिव स्तनतटीं संजग्मुषी सन्ततं

गन्तुं निर्मलतामिव द्विगुणितं मग्ना कृपास्त्रोतसि ॥

लब्धुं विस्मयनीयतामिव हरं रागाकुलं कुर्वती

मञ्जुस्ते स्मितमञ्जरी भवत्यं मथनातु कामाक्षि मे ॥ ९ ॥

श्वेतापि प्रकटं निशाकरुचं मालिन्यमातन्वती

शीतापि स्मरपावकं पशुपतेः सन्धुक्षयन्ती सद्य ॥

स्वाभाव्याधराश्रितापि नमतामुखैर्दिशन्ती गतिं

कामाक्षि स्फुटमन्तरा स्फुरतु नस्त्वन्मन्दहासप्रभा ॥ १० ॥

वक्त्रश्रीसरसीजले तरलितभ्रूवल्लिलकल्लोलिते

कालिम्ना दधती कटाक्षजनुषा माधुप्रतीं व्यापृतिम् ॥

निर्निद्रामलपुण्डरीककुहनापाण्डित्यमाभिभ्रती

कामाक्ष्याः स्मितयातुरी मम मनः कातर्यमुन्मूलयेत् ॥ ११ ॥

नित्यं बाधितबन्धुञ्जवमधरं मैत्रीवृषं पल्लवैः

शुद्धस्य द्विजमण्डलस्य य तिरस्कृतात्मप्याश्रिता ॥
या वैमल्यवती सदैव नमतां चेतः पुनीतेतरं
कामाक्ष्या हृद्यं प्रसाद्यतु मे सा मन्ढहासप्रभा ॥ १२ ॥

द्रुह्यन्ती तमसे मुहुः कुमुदिनीसाहाय्यमाभिभ्रती
यान्ती चन्द्रकिशोरशेखरवपुःसौधाङ्गणे प्रेङ्गणम् ॥
ज्ञानाम्भोनिधिवीचिकं सुमनसां कूलकषां कुर्वती
कामाक्ष्याः स्मितकौमुदी हरतु मे संसारतापोद्यम् ॥ १३ ॥

काशमीरद्रवधातुर्कर्मरुचा कल्माषतां बिभ्रती
हंसौधैरिव कुर्वती परिचितिं हारीकृतैर्भौक्तिकैः ॥
वक्षोवन्मनुषारशैलकटकं संचारमातन्वती
कामाक्ष्या मृदुलस्मितद्युतिमयी भागीरथी भासते ॥ १४ ॥

कम्भोर्वशपरम्परा एव कृपासन्तानवल्लीभुवः
सम्कुल्लस्तभका एव प्रसृमरा मूर्ताः प्रसादा एव ॥
वाङ्पीयूषकण्ठा एव त्रिपथगापर्यायभेदा एव
भ्राजन्ते तव मन्ढहासकिरणैः काञ्चीपुरीनायिके ॥ १५ ॥

वक्षोणे घनसारपत्ररचनाभङ्गीसपत्नायिता
कण्ठे मौक्तिकहारयष्टिकिरणव्यापारमुद्रायिता ॥
ओष्ठश्रीनिकुरम्भपल्लवपुटे प्रेङ्गत्प्रसूनायिता
कामाक्षि स्फुरतां मदीयहृदये त्वन्मन्ढहासप्रभा ॥ १६ ॥

येषां बिन्दुरिवोपरि प्रचलितो नासाग्रमुक्तामणिः

येषां दीनं धर्माधिक्यमयते हारः करालम्भनम् ॥
येषां बन्धुरिवोष्ठयोररुणिमा धत्ते स्वयं रञ्जनं
कामाक्ष्याः प्रभवन्तु ते मम शिवोत्लासाय हासाङ्कुराः ॥ १७ ॥

या ऋज्याम्बुनिधिं क्षिणोति भवतां वैरायते कैरवैः
नित्यं यां नियमेन या य यतते कर्तुं त्रिणेत्रोत्सवम् ॥
भिम्भं चान्द्रमसं च वञ्चयति या गर्वेश सा तादृशी
कामाक्षि स्मितमञ्जरी तव कथं न्योत्स्रेत्यसौ कीर्त्यते ॥ १८ ॥

आरुढा रत्नसात्पुरः पुररिपोराश्लेषणोपक्रमे
या ते मातरुपैति दिव्यतटिनीशङ्काकरी तत्क्षणम् ॥
ओष्ठौ वेपयति भ्रुवौ कुटिलयत्यानम्रयत्याननं
तां वन्दे मृदुहासपूरसुषमामेकाम्रनाथप्रिये ॥ १९ ॥

वक्त्रेन्दोस्तव चन्द्रिका स्मितततिर्वल्गु स्फुरन्ती सतां
स्यास्येद्युक्तिमिदं यकोरमनसां कामाक्षि कौतूहलम् ॥
अतस्त्रिमहर्निशं यद्दधिकामेषा रुचिं गालते
भिम्भोष्ठद्युमणिप्रभास्वपि च यद्भिम्भोऽकमालम्भते ॥ २० ॥

सादृश्यं कलशाम्बुधेर्वहति यत्कामाक्षि मन्दस्मितं
शोभामोष्ठरुचाम्भ विद्रुमत्वामेताद्भिदं भ्रूमहे ॥
अकस्माद्बुद्धितं पुरा किल पपौ शर्वः पुराणः पुमान्
अतन्मध्यसमुद्भवं रसयते माधुर्यं रसम् ॥ २१ ॥

उत्तुङ्गस्तनकुम्भशैलकटकं विस्तारिकस्तूरिका-

पत्रश्रीवृषि यञ्चलाः स्मितरुचः कामाक्षि ते कोमलाः ॥
सन्ध्यादीधितिरञ्जिता षव मुहुः सान्द्राधरन्ध्रोतिषा
व्यालोलामलशारदाभ्रशकलव्यापारमातन्वते ॥ २२ ॥

क्षीरं दूरत अवे तिष्ठतु कथं वैमल्यमात्रादिदं
मातस्ते सहपाठवीथिमयतां मन्दस्मितैर्मञ्जुलैः ॥
किं येयं तु भिद्यस्ति द्रोहणवशाद्वेकं तु संजायते
कामाक्षि स्वयमर्थितं प्रणमतामन्यतु द्रोहदुष्टते ॥ २३ ॥

कर्पूरैरमृतैर्बृगङ्गननि ते कामाक्षि चन्द्रातपैः
मुक्ताहारगुणैर्भृगालवलयेर्भुग्धस्मितश्रीरियम् ॥
श्रीकाञ्चीपुरनायिके समतया संस्तूयते सङ्गनैः
तत्तादृशम तापशान्तिविधये किं देवि मन्दायते ॥ २४ ॥

मध्येगर्भितमञ्जुवाक्यलहरीमाध्वीञ्जरीशीतला
मन्दारस्तम्भकायते जननि ते मन्दस्मितांशुच्छटा ॥
यस्या वर्धयितुं मुहुर्विकसनं कामाक्षि कामद्रुहो
वल्गुर्वीक्षाणविलम्बव्यतिकरो वासन्तमासायते ॥ २५ ॥

भिम्बोष्ठद्युतिपुञ्जरञ्जितरुचिस्त्वन्मन्दहासच्छटा ॥
कल्याणं गिरिसार्वभौमतनये कल्लोलयत्वाशु मे ॥
दुल्लम्बलिलपिनद्धल्लकमयी मालेव या पेशला
श्रीकाञ्चीश्वरि मारमर्दितुरुरोमध्ये मुहुर्लम्बते ॥ २६ ॥

भिम्बाणा शरदभ्रविलम्बदशां विद्योतमानाप्यसो

कामाक्षि स्मितमञ्जरी किरति ते कारुण्यधारारसम् ॥
आश्चर्यं शिशिरीकरोति जगतीश्चालोक्य यैनामहो
कामं भेलति नीलकण्ठहृद्यं कौतूहलान्धोलितम् ॥ २७ ॥

प्रेङ्गत्प्रौढकटाक्षकुञ्जकुहरेष्वत्यच्छगुच्छायितं
वक्त्रेन्दुच्छविसिन्धुवीचिनियये ह्येनप्रतानायितम् ॥
नैरन्तर्यविभ्रमितस्तनतटे नैचोलपट्टायितं
कालुष्यं कभलीकरोतु मम ते कामाक्षि मन्दस्मितम् ॥ २८ ॥

पीयूषं तव मन्यस्मितमिति व्यर्थेव सापप्रथा
कामाक्षि ध्रुवमीदृशं यद्वि भवेदेतत्कथं वा शिवे ॥
मन्दारस्य कथालवं न सहते मथ्नाति मन्दाकिनी-
मिन्दुं निन्दति कीर्तितेऽपि कलशीपाथोधिमीर्ष्यायते ॥ २९ ॥

विश्वेषां नयनोत्सवं वितनुतां विद्योततां यन्द्रमा
विभ्यातो मदनान्तकेन मुकुटीमध्ये य संमान्यताम् ॥
आः किं जातमनेन हाससुषमामालोक्य कामाक्षि ते
कालङ्गीभवलम्भते भद्रुं दृशां कल्माषहीनोऽप्यसौ ॥ ३० ॥

चेतः शीतलयन्तु नः पशुपतेरानन्दञ्जवातवो
नम्राणां नयनाध्वसीमसु शरस्यन्द्रातपोपक्रमाः ॥
संसारभ्यसरोरुहाकरभलीकारे तुषारोत्कराः
कामाक्षि स्मरकीर्तिबीजनिकरास्त्वन्मन्दहासाङ्कुराः ॥ ३१ ॥

कर्मोघाभ्यतमः कथाकथिकरान्कामाक्षि संचिन्तये

त्वन्मन्दस्मितरोचिषा त्रिभुवनक्षेमंकरानङ्कुरान् ॥
ये वक्त्रं शिशिरश्रियो विकसितं यन्द्वातपाम्भोरुह-
द्वेषोद्वेषोऽयातुरीमिव तिरस्कर्तु परिष्कुर्वते ॥ ३२ ॥

कुर्युर्नः कुलशैलराजतनये कूलकषं मङ्गलं
कुन्दस्पर्धनयुञ्ज्यवस्तव शिवे मन्दस्मितप्रकृमाः ॥
ये कामाक्षि समस्तसाक्षिनयनं सन्तोषयन्तीश्वरं
कर्पूरप्रकरा ष्व प्रसृमराः पुंसामसाधारणाः ॥ ३३ ॥

कम्रेण स्रपयस्व कर्मकुहनाचोरेण मारागम-
व्याभ्याशिक्षादाक्षितेन विदुषामक्षीणालक्ष्मीपुषा ॥
कामाक्षि स्मितकन्दलेन कलुषस्फोटकियायुञ्जुना
कारुण्यामृतवीचिकाविहरणप्राचुर्यधुर्येण माम् ॥ ३४ ॥

त्वन्मन्दस्मितकन्दलस्य नियतं कामाक्षि शङ्कामहे
भिम्बः कश्चन नूतनः प्रचलितो नैशाकरः शीकरः ॥
किञ्च क्षीरपयोनिधिः प्रतिनिधिः स्वर्वाहिनीवीचिका-
भिर्व्योकोऽपि विडम्ब अेव कुहना मल्लीमतल्लीरुचः ॥ ३५ ॥

दुष्कर्माङ्कनिसर्गकर्कशमहस्सम्पर्कतपतं मिल-
त्पङ्कं शङ्करवल्लभे मम मनः काञ्चीपुरालङ्किये ॥
अम्ब त्वन्मृदुलस्मितामृतरसे मडकत्वा विधूय व्यथा-
मानन्दोदयसौधशृङ्गपदवीमारोढुमाकाङ्क्षति ॥ ३६ ॥

नम्राणां नगराजशेभरसुते नाडालयानां पुरः

कामाक्षि त्वरया विपत्प्रशमेन कारुण्यधाराः किरन् ॥
आगच्छन्तमनुग्रहं प्रकटयन्नानन्दभीजनि ते
नासीरे मृदुहास अेव तनुते नाथे सुधाशीतलः ॥ ३७ ॥

कामाक्षि प्रथमानविभ्रमनिधिः कन्दर्पदर्पप्रसूः
मुग्धस्ते मृदुहास अेव गिरिणे मुषणातु मे क्कित्तिभषम् ॥
यं द्रष्टुं विहिते करग्रह उमे शम्भुस्त्रपामीलितं
स्वैरं कारयति स्म ताडवविनोदनन्दिना ताडुना ॥ ३८ ॥

क्षुण्णं केनचिदेव धीरमनसा कुत्रापि नानाजनैः
कर्मग्रन्थिनियन्त्रितैरसुगमं कामाक्षि सामान्यतः ॥
मुग्धैर्द्रुष्टुमशक्यमेव मनसा मूढसय मे मौक्तिकं
मार्गं दर्शयतु प्रदीप एव ते मन्दस्मितश्रीरियम् ॥ ३९ ॥

ज्योत्स्नाकान्तिभिरेव निर्मलतरं नैशाकरं मण्डलं
हंसैरेव शरद्विलाससमये व्याकोचमम्भोरुहम् ॥
स्वच्छैरेव विकस्वरैरुडुगुणैः कामाक्षि बिम्बं द्विवः
पुण्यैरेव मृदुस्मितैस्तव मुषं पुषणाति शोभाभरम् ॥ ४० ॥

मानग्रन्थिविधुन्तुद्देन रत्नसाद्यस्वाद्यमाने नव-
प्रेमाऽम्बरपूर्णिमाहिमकरे कामाक्षि ते तत्क्षणम् ॥
आलोक्य स्मितचन्द्रिकां पुनरिमा मुन्मीलनं जग्मुषीं
चेतः शीलयते चक्रोर्यरितं चन्द्रार्धयूडामणोः ॥ ४१ ॥

कामाक्षि स्मितमञ्जरीं तव भजे यस्यास्त्विषामङ्कुरा-

नापीनस्तनपानलालसतया निशङ्कमङ्केशयः ॥
उर्ध्वं वीक्ष्य विकर्षति प्रसृमरानुद्धमया शुण्डया
सूनुसुते भिसशङ्कयाशु कुहनादन्तावलग्रामणीः ॥ ४२ ॥

गाढश्लेषविमर्दसम्भ्रमवशाद्बुद्धाममुक्तागुण-
प्रालम्भे कुचकुम्भयोर्विगलिते दक्षद्विषो वक्षसि ॥
या सभ्येन पिनहति प्रचुरया भासा तदीयां दशां
सा मे भेलतु कामकोटि हृदये सान्द्रस्मितांशुच्छटा ॥ ४३ ॥

मन्दारे तव मन्थरस्मितरुचां मात्सर्यमालोक्यते
कामाक्षि स्मरशासने य नियतो रागोद्यो लक्ष्यते ॥
यान्द्रीषु धृतिमञ्जरीषु य महान्देषाङ्कुरो दृश्यते
शुद्धानां कथमीदृशी गिरिसुतेऽतिशुद्धा दशा कथ्यताम् ॥ ४४ ॥

पीयूषं भद्रु पीयते सुरजनैर्दुग्धाम्बुधिर्मथ्यते
माहेशैश्च षटाकलापनिगडैर्मन्दाकिनी नह्यते ॥
शीतांशुः परिभूयते य तमसा तस्मादनेतादृशी
कामाक्षि स्मितमञ्जरी तव वचोवैदग्ध्यमुल्लङ्घते ॥ ४५ ॥

आशङ्के तव मन्ढहासलहरीमन्यादृशीं चन्द्रिका-
मेकाग्रेशकुटुम्बिनि प्रतिपदं यस्याः प्रभासंगमे ॥
वक्षोऽम्बुरुहे न ते रचयतः काञ्चिदशां कौडमली-
मास्याम्भोरुहमम्भ किञ्च शनकैरालम्भते कुल्लताम् ॥ ४६ ॥

आस्तीर्णाधरकान्तिपल्लवयये पातं मुहुर्जग्मुषी

मारद्रोहिणि कन्दलत्स्मरशरन्वालावलीर्व्यञ्जती ॥
निन्दन्ती घनसारहारवलयभ्योत्सामृणालानि ते
कामाक्षि स्मितयातुरी विरहिणीरीतिं जगाहेतराम् ॥ ४७ ॥

सूर्यालोकविधौ विकासमधिकं यान्ती हरन्ती तम-
रसन्देहं नमतां निजस्मरणतो दोषाकरद्वेषिणी ॥
निर्यान्ती वदनारविन्दकुहराञ्जिर्धूतज्ज्या नृणां
श्रीकामाक्षि तव स्मितधृतिमयी चित्रीयते यन्द्रिका ॥ ४८ ॥

कुण्ठीकुर्युर्मि कुण्ठोद्यतनामस्मन्मनोमाथिनीं
श्रीकामाक्षि शिवंकरस्तव शिवे श्रीमन्दहासाङ्कुराः ॥
ये तन्वन्ति निरन्तरं तरुणिमस्तम्भेरमग्रामणी-
कुम्भद्वन्द्वविडम्बिनि स्तनतटे मुक्ताकुथाऽम्बरम् ॥ ४९ ॥

प्रेङ्गन्तः शरदम्बुद्गा एव शनैः प्रेमानिलैः प्रेरिता
मङ्गन्तो मन्दनारिकण्ठसुषमासिन्धौ मुहुर्मन्थरम् ॥
श्रीकामाक्षि तव स्मितांशुनिकराः श्यामायमानश्रियो
नीलाम्बोधरनैपुणीं तत एतो निर्निद्रयन्त्यञ्जसा ॥ ५० ॥

व्यापारं चतुराननैकविहृतौ व्याकुर्वती कुर्वती
रुद्राक्षग्रहणं महेशि सततं वागूर्भिकल्लोलिता ॥
उत्कुल्लं धवलारविन्दमधरीकृत्य स्फुरन्ती सद्य
श्रीकामाक्षि सरस्वती विजयते त्वन्मन्दहासप्रत्ना ॥ ५१ ॥

कर्पूरधुतितस्करेण महसा कल्माषयत्याननं

श्रीकाञ्चीपुरनायिके पतिरिव श्रीमन्ढासोऽपि ते ॥
आलिङ्गत्यतिपीवरं स्तनतटीं बिम्बाधरं युम्भति
प्रौढं रागभरं व्यनक्ति मनसो धैर्यं धुनीतेतराम् ॥ ५२ ॥

वैशद्येन च विश्रुतापहरणक्रीडापटीयस्तया
पाण्डित्येन पथेलिमेन जगतां नेत्रोत्सवोत्पादेन ॥
कामाक्षि स्मितकन्दलैस्तव तुलामारोढुमुद्योगिनी
न्योत्स्रासौ जलराशिपोषणतया दूष्यां प्रपन्ना दशाम् ॥ ५३ ॥

लावण्याम्बुविनीमृगालवलयैः शृङ्गारगन्धद्विप-
ग्रामण्यः श्रुतियामरैस्तरुणैर्मस्वारान्यतेजोङ्कुरैः ॥
आनन्दमृतसिन्धुवीथिपृषतैरास्याब्जहंसैस्तव
श्रीकामाक्षि मथान मन्ढसितैर्मत्कं मनःकल्पमम् ॥ ५४ ॥

उत्तुङ्गस्तनमण्डलीपरिचलन्माणिक्यहारच्छटा-
यञ्चच्छोणैर्मपुञ्जमध्यसरणिं मातः परिषुर्वती ॥
या वैदग्ध्यमुपैति शंकरजटाकान्तास्वाठीपत-
त्स्वर्वापीपयसः स्मितद्युतिरसौ कामाक्षि ते मञ्जुला ॥ ५५ ॥

सन्नामैकवृषा जनेन सुलभं संसूचयन्ती शनै-
रुत्तुङ्गस्य चिरादनुग्रहतरोरुत्पत्स्यमानं झलम् ॥
प्राथम्येन विकस्वरा कुसुमवत्प्रागल्भ्यमभ्येयुषी
कामाक्षि स्मितयातुरी तव मम क्षेमं करी कल्पताम् ॥ ५६ ॥

धानुष्ठाग्रसरस्य लोलकुटिलभ्रूलोभया बिभ्रतो

लीलालोकशिलीमुषं नववयस्साम्राज्यलक्ष्मीपुषः ॥
जेतुं मन्मथमर्द्धिनं जननि ते कामाक्षि हासः स्वयं
वल्गुर्विभ्रमभूभृतो वितनुते सेनापतिप्रक्रियाम् ॥ ५७ ॥

यज्ञाकम्पत कालकूटकभलीकारे युयुम्भे न यद्-
ग्लान्या चक्षुषि ऋषितानलशिभे रुद्रस्य तत्तादृशम् ॥
येतो यत्प्रसभं स्मरन्वरशिभिन्वालेन लेलिहते
तत्कामाक्षि तव स्मितांशुकलिकाहेलाभवं प्राभवम् ॥ ५८ ॥

सम्भिन्नेव सुपर्वलोकतटिनी वीचीचयैर्यामुनैः
संमिश्रेव शशाङ्कदीप्तिलहरी नीलैर्महानीरदैः ॥
कामाक्षि स्फुरिता तव स्मितरुचिः कालाञ्जनस्पर्धिना
कालिम्ना कयरोचिषा व्यतिकरे कंचिद्दशामश्रुते ॥ ५९ ॥

जानीमो जगदीश्वरप्रणयिनि त्वन्मन्ढहासप्रभां
श्रीकामाक्षि सरोजिनीमभिनवामेषा यतः सर्वदा ॥
आस्येन्द्रोऽरवलोकेन पशुपतेरभ्येति सम्कुलतां
तन्द्रालुस्तदभाव एव तनुते तद्वैपरीत्यकमम् ॥ ६० ॥

यान्ती लोहितिमानमभ्रतटिनी धातुच्छटाकर्द्धमैः
भान्ती भालगभस्तिमालिकिरणैर्भेधावली शारदी ॥
बिम्बोष्ठद्युतिपुञ्जयुम्भनकलाशोणायमानेन ते
कामाक्षि स्मितरोचिषा समदशामारोद्धुमाकाङ्क्षते ॥ ६१ ॥

श्रीकामाक्षि मुभेन्दुभूषणमिदं मन्धस्मितं तावकं

नेत्रानन्दकरं तथा हिमकरो गच्छेद्यथा तिग्मताम् ॥
शीतं देवि तथा यथा हिमजलं सन्तापमुद्रास्पदं
श्वेतं किञ्च तथा यथा मलिनतां धत्ते च मुक्तामणिः ॥ ५२ ॥

त्वन्मन्दस्मितमञ्जरीं प्रसृमरां कामाक्षि चन्द्रातपं
सन्तः सन्ततमामनन्त्यमलता तल्लक्षणां लक्ष्यते ॥
अस्माकं न धुनोति तापकमधिकं धूनोति नाभ्यन्तरं
ध्वान्तं तत्पल्लु दुःखिनो वयमिदं केनोति नो विद्महे ॥ ५३ ॥

नमस्य प्राणप्ररूढकलहच्छेद्य पादाब्जयोः
मन्दं चन्द्रकिशोरशेभरमणोः कामाक्षि रागेण ते ॥
अन्धूकप्रसवश्रियं जितवतो अंहीयसीं तादृशीं
बिम्बोष्ठस्य रुचिं निरस्य हसितज्योत्स्ना वयस्यायते ॥ ५४ ॥

मुक्तानां परिमोचनं विदधतस्तत्प्रीतिनिष्पादिनी
भूयो दूरत एव धूतमरुतस्तत्पालनं तन्वती ॥
उद्धृतस्य जलान्तराद्विरतं तदूरतां जग्मुषी
कामाक्षि स्मितमञ्जरी तव कथं कम्बोस्तुलामश्रुते ॥ ५५ ॥

श्रीकामाक्षि तव स्मितद्युतिञ्जरीवैद्युधलीलायितं
पश्यन्तोऽपि निरन्तरं सुविमलमन्या जगन्मण्डले ॥
लोकं हासयितुं किमर्थमनिशं प्राकाशयमातन्वते
मन्दाक्षं विरहय्य मङ्गलतरं मन्दारचन्द्राद्यः ॥ ५६ ॥

क्षीराब्धेरपि शैलराजतनये त्वन्मन्दहासस्य च

श्रीकामाक्षि वलक्षिमोदयनिधेः किञ्चिद्धिदं भ्रूमहे ॥
अकरमै पुरुषाय देवि स ददौ लक्ष्मीं कदाचित्पुरा
सर्वेभ्योऽपि ददात्यसौ तु सततं लक्ष्मीं च वागीश्वरीम् ॥ ५७ ॥

श्रीकाञ्चीपुररत्नदीपकलिङ्गे तान्येव मेनात्मने
याकोराणि कुलानि देवि सुतरं धन्यानि मन्यामहे ॥
कम्पातीरकुटुम्भचंक्रमकलायुञ्जनि यञ्जूपुटैः
नित्यं यानि तव स्मितेन्दुमहसामास्वाहमातन्वते ॥ ५८ ॥

शैत्यप्रक्रममाश्रितोऽपि नमतां ऋज्यप्रथां धूनयन्
नैर्मल्यं परमं गतोऽपि गिरिशं रागाकुलं चारयन् ॥
लीलालापपुरस्सरोऽपि सततं वाचंयमान्प्रीणयन्
कामाक्षि स्मितरोचिषां तव समुल्लासः कथं वर्णयते ॥ ५९ ॥

श्रोणीयञ्चलमेभलामुजरितं लीलागतं मन्थरं
भ्रूवल्लीचलनं कटाक्षवलनं मन्दाक्षवीक्षायणम् ॥
यद्वैद्यमुभेन मन्मथरिपुं संमोहयन्त्यञ्जसा
श्रीकामाक्षि तव स्मिताय सततं तस्मै नमस्कुर्महे ॥ ६० ॥

श्रीकामाक्षि मनोज्ञमन्दहसितभ्योतिष्प्ररोहे तव
स्कीतश्चेतिमसार्वभौमसरणिप्रागल्भ्यमभ्येयुषि ॥
चन्द्रोऽयं युवराजतां कलयते चेटीधुरं चन्द्रिका
शुद्धा सा च सुधाञ्जरी सह्यरीसाधर्म्यमालम्बते ॥ ६१ ॥

भ्योत्स्रा किं तनुते इलं तनुमतामौषण्यप्रशान्तिं विना

त्वन्मन्दस्मितरोचिषा तनुमतां कामाक्षि रोचिष्युना ॥
सन्तापो विनिवार्यते नववयःप्राचुर्यमङ्कुर्यते
सौन्दर्यं परिपूर्यते जगति सा कीर्तिश्च संचार्यते ॥ ७२ ॥

वैमल्यं कुमुदश्रियां हिमरुचः कान्त्यैव सन्धुक्ष्यते
ज्योत्स्नारोचिरपि प्रदोषसमयं प्राप्यैव सम्पद्यते ॥
स्वच्छत्वं नवमौक्तिकस्य परमं संस्कारतो दृश्यते
कामाक्ष्याः स्मितदीधितेर्विंशदिमा नैसर्गिको भासते ॥ ७३ ॥

प्राकाशयं परमेश्वरप्राणयिनि त्वन्मन्दहासश्रियः
श्रीकामाक्षि मम क्षिणोतु ममतावैयक्षाणीमक्षयाम् ॥
यद्भीत्यैव निलीयते हिमकरो मेघोदरे शुक्तिका-
गर्भे मौक्तिकमण्डली य सरसीमध्ये मृणाली य सा ॥ ७४ ॥

हेरम्भे य गुहे हर्षभरितं वात्सल्यमङ्कुरयत्
मारद्रोहिणि पुरुषे सहभुवं प्रेमाङ्कुरं व्यञ्जयत् ॥
आनम्रेषु जनेषु पूर्णकरुणावैद्युग्ध्यमुत्तालयत्
कामाक्षि स्मितमञ्जसा तव कथंकारं मया कथ्यते ॥ ७५ ॥

संकुद्धद्विजराजकोऽप्यविरतं कुर्वन्दिव्यैः संगमं
वाणीपद्धतिदूरगोऽपि सततं तत्साहचर्यं वहन् ॥
अश्रान्तं पशुदुर्लभोऽपि कलयन्पत्यौ पशूनां रतिं
श्रीकामाक्षि तव स्मितामृतरसस्यन्दो मयि स्पन्दताम् ॥ ७६ ॥

श्रीकामाक्षि महेश्वरे निरुपमप्रेमाङ्कुरप्रक्रमम्

नित्यं यः प्रकटीकरोति सहजमुन्निद्रयन्माधुरीम् ॥
तत्तादृक्त्व मन्ढहासमहिमा मातः कथं मानितां
तन्मूर्ध्ना सुरनिम्नगां च कलिकामिन्दोश्च तां निन्दति ॥ ७७ ॥

ये माधुर्यविहारमण्डपभुवो ये शैत्यमुद्राकरा
ये वैशद्यदशाविशेषसुभगास्ते मन्ढहासाङ्कुराः ॥
कामाक्ष्याः सहजं गुणत्रयमिदं पर्यायतः कुर्वतां
वाणीगुम्फनऽम्भरे च हृदये कीर्तिप्ररोहे च मे ॥ ७८ ॥

कामाक्ष्या मृदुलस्मितांशुनिकरा दक्षान्तके वीक्षणे
मन्दाक्षग्रहिला हिमद्युतिमयूभाक्षेपदीक्षाङ्कुराः ॥
दक्ष्यं पक्ष्मलयन्तु माक्षिकगुडद्राक्षात्मवं वाक्षु मे
सूक्ष्मं मोक्षपथं निरीक्षितुमपि प्रक्षालयेयुर्मनः ॥ ७९ ॥

ज्वात्या शीतशीतलानि मधुराण्येतानि पूतानि ते
गाङ्गानीव पयांसि देवि पटलान्यल्पस्मितज्योतिषाम् ॥
अनःपङ्कपरम्परामलिनितामेकाम्रनाथप्रिये
प्रज्ञानात्सुतरां मदीयधिषणां प्रक्षालयन्तु क्षणात् ॥ ८० ॥

अश्रान्तं परतन्त्रितः पशुपतिस्त्वन्मन्ढहासाङ्कुरैः
श्रीकामाक्षि तदीयवर्णसमतासङ्गेन शङ्कामहे ॥
ठन्डुं नाकधुनीं च शोभयते मालां च धत्ते नवैः
वैकुण्ठैरवकुण्ठनं च कुरुते धूलीचयैर्भास्मनैः ॥ ८१ ॥

श्रीकाञ्चीपुरदेवते मृदुवचस्सौरभ्यमुद्रास्पदं

प्रौढप्रेमलतानवीनकुसुमं मन्दस्मितं तावकम् ॥
मन्दं कन्दलति प्रियस्य वदनालोके समाभाषणे
शलक्षणे कुडमलति प्ररुढपुलके याशलोषणे कुल्लति ॥ ८२ ॥

किं त्रैस्रोतसमम्बिके परिणतं स्रोतश्चतुर्थं नवं
पीयूषस्य समस्ततापहरणं किंवा द्वितीयं वपुः ॥
किंस्वित्त्वञ्जिकटं गतं मधुरिमाभ्यासाय गव्यं पयः
श्रीकाञ्चीपुरनायकप्रियतमे मन्दस्मितं तावकम् ॥ ८३ ॥

भूषा वक्रसरोरुहस्य सङ्ग वाचां सभा शाश्वती
नीवी विभ्रमसन्ततेः पशुपतेः सौधी दृशां पारणा ॥
ज्वातुर्मदनश्रियः शशिरुचेरुच्याटनी देवता
श्रीकामाक्षि गिरामभूमिमयते हासप्रभामञ्जरी ॥ ८४ ॥

सूतिः श्रुतिमकन्दलस्य वसतिः शृङ्गारसारश्रियः
पूर्तिः सूक्तिञ्जरीरसस्य लहरी कारुण्यपाथोनिधेः ॥
वाटी काचन कौसुमी मधुरिमस्वाराज्यलक्ष्म्यास्तव
श्रीकामाक्षि ममास्तु मङ्गलकरी हासप्रभायातुरी ॥ ८५ ॥

जन्तूनां जनिदुःखमृत्युलहरीसन्तापनं कृततः
प्रौढानुग्रहपूर्वाशीतलरुचो नित्योद्यं विभ्रतः ॥
श्रीकामाक्षि विसृत्तरा एव करा हासाङ्कुरास्ते हठा-
दलोकेन निहन्त्युरन्धतमसस्तोमस्य मे सन्ततिम् ॥ ८६ ॥

उत्तुङ्गस्तनमाण्डलस्य विलसल्लावण्यलीलानटी-

रङ्गस्य स्फुटमूर्ध्वसीमनि मुहुः प्राकाश्यमभ्येयुषी ॥
श्रीकामाक्षि तव स्मितद्युतिततिर्भिम्बोष्ठकान्त्यङ्कुरैः
चित्रां विद्रुममुद्रितां वितनुते मौक्तिकीं वितानश्रियम् ॥ ८७ ॥

स्वाभाव्यात्तव वक्त्रमेव ललितं सन्तोषसम्पादनं
शम्भोः किं पुनरञ्चितस्मितरुचः पाण्डित्यपात्रीकृतम् ॥
अम्भोजं स्वत एव सर्वजगतां यक्षुःप्रियम्भावुकं
कामाक्षि स्फुरिते शरद्विकसिते कीदृग्विधं ब्राजते ॥ ८८ ॥

पुम्भिर्निर्मलमानसौर्विदधते मैत्रीं दृढं निर्मलां
लब्ध्वा कर्मलयं य निर्मलतरं कीर्तिं लभन्तेतराम् ॥
सूक्तिं पक्ष्मलयन्ति निर्मलतमां यत्तावकाः सेवकाः
तत्कामाक्षि तव स्मितस्य कलया नैर्मल्यसीमानिधेः ॥ ८९ ॥

आकर्षणयनानि नाकिसदृसां शैत्येन संस्तम्भय-
न्निन्दुं किञ्च विमोहयन्पशुपतिं विश्वार्तिमुच्याटयन् ॥
हिंसत्संसृतिऽम्भरं तव शिवे हासाह्वयो मान्त्रिकः
श्रीकामाक्षि मदीयमानसतमोविद्वेषणो येष्टताम् ॥ ९० ॥

क्षेपीयः क्षपयन्तु कल्मषभयान्यस्माकमल्पस्मित-
भ्योतिर्मण्डलचक्रमास्तव शिवे कामाक्षि रोचिषणवः ॥
पीडाकर्मठकर्मघर्मसमयव्यापारतापानल-
श्रीपाता नवहर्षवर्षणसुधास्रोतस्विनीशीकराः ॥ ९१ ॥

श्रीकामाक्षि तव स्मितैन्दवमहःपूरे परिभ्रूवति

प्रौढां वारिधियातुरीं कलयते भक्तात्मनां प्रातिभम् ॥

द्वैर्गत्यप्रसरास्तमःपटलिकासाधर्म्यमाभिभ्रते

सर्वं कैरवसाहचर्यपदवीरीतिं विधत्ते परम् ॥ ८२ ॥

मन्दरादिषु मन्मथारिमिहिषि प्राकाश्यरीतिं निजं

काद्यचित्ततया विशङ्क्य बहुशो वैशद्यमुद्रागुणः ॥

सातत्येन तव स्मिते वितनुते स्वैरासनावासनाम् ॥ ८३ ॥

धन्धाने भववीतिहोत्रनिवहे कर्मोद्ययण्डानिल-

प्रौढिम्ना बहुलीकृते निपतितं सन्तापयिन्ताकुलम् ॥

मातर्मा परिषिञ्च्य किञ्चिदमलैः पीयूषवर्षैरिव

श्रीकामाक्षि तव स्मितघृत्तिकणैः शैशिर्यलीलाकरैः ॥ ८४ ॥

भाषाया रसनाग्रभेलनवृषः शृङ्गारमुद्रासम्भी-

लीलाभतरतेः सुभेन नियमस्नानाय मेनात्मजे ॥

श्रीकामाक्षि सुधामयीव शिशिरा स्रोतस्विनी तावकी

गाढानन्दतरङ्गिता विजयते हासप्रभायातुरी ॥ ८५ ॥

सन्तापं विरलीकरोतु सकलं कामाक्षि मय्येतना

मङ्गन्ती मधुरस्मितामरधुनीकल्लोलजालेषु ते ॥

नैरन्तर्यमुपेत्य मन्मथमरुल्लोलेषु येषु रङ्गुटं

प्रेमेन्दुः प्रतिभिम्बितो वितनुते कौतूहलं धूर्जटेः ॥ ८६ ॥

चेतःक्षीरपयोधिमन्थरचलद्रागाभ्यमन्थाचल-

क्षोभव्यापृत्तिसम्भवां जननि ते मन्दस्मितश्रीसुधाम् ॥

स्वाहंस्वाहमुद्गीतकौतुकरसा नेत्रत्रयी शांकरी
श्रीकामाक्षि निरन्तरं परिणामत्यानन्दवीचीमयी ॥ ८७ ॥

आलोकं तव पञ्चसायकरिपोरुद्धमकौतूहल-
प्रेङ्गन्मारुतघट्टनप्रचलिताद्यनन्ददुग्धाम्बुधेः ॥
काचिद्वीचिरुद्व्यति प्रतिनवा संवित्प्ररोहत्मिका
तां कामाक्षि कवीश्वराः स्मितमिति व्याकुर्वते सर्वदा ॥ ८८ ॥

सूक्तिः शीलयते किमद्वितनये मन्दस्मितात्ते मुहुः
माधुर्यागमसम्प्रदायमथवा सूक्तेर्नु मन्दस्मितम् ॥
धत्वं कामपि गाहते मम मनः सन्देहमार्गभ्रमिं
श्रीकामाक्षि न पारमार्थ्यसरणिस्फूर्तौ निधत्ते पदम् ॥ ८९ ॥

कीडालोलकृपासरोरुद्धमुभीसौधाङ्गणेभ्यः कवि-
श्रेणीवाक्परिपाटिकामृतञ्जरीसूतीगृहेभ्यः शिवे ॥
निर्वाणकुसुमसर्वभौमपदवीसिंहासनेभ्यस्तव
श्रीकामाक्षि मनोज्ञमन्दसितभ्योतिष्कणेभ्यो नमः ॥ १०० ॥

आर्यामेव विभावयन्मनसि यः पादरविन्दं पुरः
पश्यन्नारभते स्तुतिं स नियतं लब्ध्वा कटाक्षच्छविम् ॥
कामाक्ष्या मृदुलस्मितांशुलहरीभ्योत्स्रावयस्यान्विताम्
आरोहत्यपवर्गसौधवलभीमानन्दवीचीमयीम् ॥ १०१ ॥

{मन्दस्मितशतकं सम्पूर्णम् ॥}

{श्री मूकपञ्चशती सम्पूर्णा }

{ ॐ तत् सत् }

Encoded and proofread by Sridhar Seshagiri sridhar.seshagiri at gmail.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated त्oday

<http://sanskritdocuments.org>

Muka Pancha Shati Lyrics in Gujarati PDF

% File name : shrImUka500.itx

% Category : trishati

% Location : doc_devii

% Author : mUka mahAkavi

% Language : Sanskrit

% Subject : stotra/hinduism/religion

% Transliterated by : Sridhar Seshagiri sridhar.seshagiri at gmail.com

% Proofread by : Sridhar Seshagiri sridhar.seshagiri at gmail.com

% Latest update : January 6, 2003, March 10, 2013

% Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

% Site access : <http://sanskritdocuments.org>

%

% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study

% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of

% any website or individuals or for commercial purpose without permission.

% Please help to maintain respect for volunteer spirit.

%

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.

Please check their sites later for improved versions of the texts.

This file should strictly be kept for personal use.

PDF file is generated [October 13, 2015] at Stotram Website